Ազգ
Azg armenian daily
9 ՕԳՈՍՏՈՍ 1995, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 151 (905)

Մոսկվան եւ Թեհրանը կստորագրեն միջուկային համագործակցության համաձայնագիր

8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅԵԱՆ ՏԱՍՍ: Առաջիկայում Մոսկվան եւ Թեհրանը կստորագրեն միջուկային համագործակցության ընդլայնման մասին համաձայնագիր: Վկայակոչելով Ռուսաստանի միջուկային էներգետիկայի նախարարության մի պատասխանատու անձի՝ Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, թե այս պայմանագրով նախատեսվում է Իրանին միջուկային վառելիքի մատակարարում եւ զտման համար ռադիոակտիվ թափոնների Ռուսաստան փոխադրում:

Ինչպես հաղորդում է «Իրանի ձայն» ռադիոկայանը, Ռուսաստանի վարչապետի՝ արտաքին գործերի գծով խորհրդականն ընդգծեց միջուկային համագործակցության անհրաժեշտությունը եւ հայտարարեց, որ Ռուսաստանը պատրաստ է անհապաղ ավարտին հասցնել իր պայմանագրերը:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբաղյան բանակցությունների հերթական փուլը սեպտեմբերի 4-ին

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՄՆԱՐՔ: ԵԱՀԿ հովանու ներքո Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման բանակցությունների հերթական փուլը կանցկացվի սեպտեմբերի 4-ին Մոսկվայում: Այդ մասին Մնարքին հայտնի դարձավ Ռուսաստանի մայրաքաղաքի դիվանագիտական աղբյուրներից: Ենթադրվում է, որ մոսկովյան հանդիպման մասնակիցները կվերսկսեն դիրքորոշումների համաձայնեցումը հրադադարի ռեժիմի ամրապնդման հարցի շուրջ, ինչպես նաեւ կքննարկեն հակամարտ կողմերի առաջ ծառացած մի շարք կարեւոր խնդիրներ, այդ թվում Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը:

Վարդան Օսկանյանն ընդունեց Ֆինլանդիայի դեսպանին

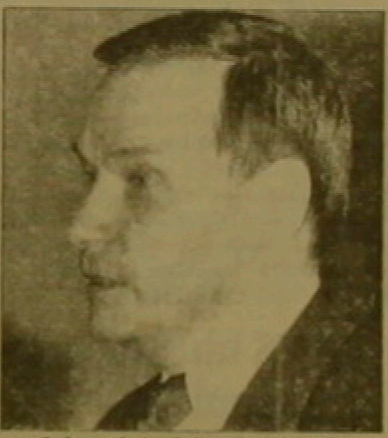

Օգոստոսի 8-ին ՀՀ արտաքին գործերի փոխնախարար Վարդան Օսկանյանն ընդունեց Ֆինլանդիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Անտտի Կոյուստինենին: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ ԱԳՆ մամուլի ծառայությունից, հանդիպման ընթացքում մի շարք հարցերի հետ քննարկվել են նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղական կարգավորման ուղղությամբ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում ծավալված բանակցությունները: Ինչպես հայտնի է, Ֆինլանդիան Ռուսաստանի Դաշնության հետ միասին հանդես է գալիս որպես ԵԱՀԿ Մինսկի համաժողովի համանախագահ եւ ակտիվորեն ընդգրկվել է Մինսկի խմբի աշխատանքներում: Դեսպանի խնդրանքով, փոխարտգործնախարար Օսկանյանն անդրադարձել է հարեւան պետությունների, հատկապես Ռուսաստանի, Թուրքիայի, Իրանի, արաբական երկրների հետ հարաբերությունների արդի վիճակին, գնահատելով դրանց հեռանկարները: Դեսպան Կոյուստինենը հանգամանորեն ներկայացրել է Ռուսաստանի Դաշնության հետ իր պետության քաղաքական եւ տնտեսական հարաբերությունները: Զրույցի ընթացքում մտքեր են փոխանակվել միջազգային կազմակերպությունների շրջանակներում Հայաստանի գործունեության եւ երկու երկրների միջեւ արդյունավետ համագործակցության հնարավորությունների շուրջ:

Վ. Մ.

150 մլն ԱՄՆ դոլլար 8 ծրագրի համար

Հայաստանի կառավարության ներկայացրած 8 ծրագրերի իրականացման համար Համաշխարհային բանկը կհատկացնի 150 մլն ԱՄՆ դոլլար: Ընդ որում, այդ ծրագրերից երեքը վերաբերում են աղետի գոտուն, Իրան-Հայաստան գազատարին եւ մասնավոր սեկտորի ներդրումներին: Ինչպես տեղեկացրին ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունից, այդ հատկացման հարցերը վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը երեկ քննարկել է Հայաստանում Համաշխարհային բանկի արտակարգ եւ լիազոր ներկայացուցիչ Վահրամ Ներսիսյանցի հետ հանդիպման ժամանակ: Նույն աղբյուրի հաղորդման համաձայն, հանդիպման ընթացքում քննարկվել են Համաշխարհային բանկի կողմից վարկավորվող ծրագրերի հետ կապված հարցեր:

ԴԱՏ

Մերժվեցին դատավոր Է. Մանուկյանի եւ Մ. Գրիգորյանի դեմ ներկայացված բացարկները

ՀՀ Գերագույն դատարանում օգոստոսի 8-ին շարունակվում էր «Դրո» գործի դատավարությունը: Դատավոր Էդվարդ Մանուկյանը հրապարակեց օգոստոսի 7-ի եւ 8-ի զննումներից հետո Արմեն Արծրունու առողջական վիճակի մասին բժշկական եզրակացությունը, որով նա համարվում էր առողջ եւ ենթակա մասնակցելու դատավարությանը: Անհրաժեշտության դեպքում Արծրունուն բժշկական միջամտություն խոստացան: Փաստաբան Ռուբեն Ռստակյանը նախորդ օրվա իր խոստման համաձայն դատարանին գրավոր ներկայացրեց Էդվարդ Մանուկյանի անաչառությունը կասկածի ենթարկելու իր փաստարկները: Սկսելով նրանից, որ Էդ. Մանուկյանն իբրեւ Գերագույն դատարանի դատավոր [illegible] արժանապատվությունը հարգելով, պարտավոր էր հեռանալ դատավորի պաշտոնից, սակայն 10 օրվա ընթացքում դա չի արել, հիմք է տալիս ասելու, որ «նա չի ցանկացել մեր հարաբերությունները փչացնել «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հետ, կամ էլ չի ցանկացել հակադրվել իշխանական մարմիններին»: Խափանված համարելով ամենաչնչին օբյեկտիվության հույսն ու հավասարությունը, որի հիմքը փաստաբան Ռստակյանը հակված չէր համարելու «խղճի մտավորությունը» այլ «կան ավելի լուրջ ուժեր, որոնք առանց հաշվի նստելու ազգի բարձր կոչման հետ, այսօր սեղմել են յուրօրինակ խոշոր վակումի փակուղի, որով հայաստանցի յուրաքանչյուր դատավորի, դատախազի Դաշնակցության ցանկացած անդամի վերաբերյալ ցանկացած գործ քննելիս, ամենաբարձր ամբիոնից նրա նկատմամբ դատավճիռն արդեն հրապարակված է»: Օրինակ բերելով Գերագույն խորհրդի նախկինում ՀՀ նախագահի կողմից հնչած, այնուհետեւ «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթում տպված «այդ քաղաքական կուսակցությունը չէ, այլ տեռորիստական ֆաշիստական կազմակերպություն» արտահայտությունը:

Տես # էջ 2

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Ռուսաստանն ու Արեւմուտքը նոր փորձության առաջ

Հարավսլավիական տանկերը ուղղվում են խորվաթական սահման

Բացի մարդկային անկրկնելի ողբերգությունից, դրսեւորվում է ընդլայնման եւ, միգուցե, համաշխարհային չափանիշով հակամարտության օջախ է դառնալ այսօր բռնկված Բոսնիան, ահա թե ինչու, ի զարմանս մեր շատ ընթերցողների, 2-րդ օրն է, արդեն, որ այն առաջնորդող նյութն է դառնալ մեր թերթի: "Կարիք կա" ավելացնելու, որ բոսնիական կոնֆլիկտը ուղղակի թե անուղղակի կերպով առնչվում է նաեւ մեզ, մեր կեցությանն ու ապագային:

Երեկ սպասված լուրերն ավելի քան տագնապեցին են: Ռազմական գործողությունները շարունակվում են Խորվաթիայից փախուստ տվող սերբերի գրեթե անբարեջ ճանապարհի երկայնքին, որը մի կողմից ձգվում է դեպի հյուսիսային Բոսնիա, որտեղ բոսնիացի սերբերն են տիրապետում, իսկ մյուս՝ դեպի արեւելք՝ Սերբիա:

Միջազգային օգնության կազմակերպությունների տվյալներով, Խորվաթիայից փախչող սերբերի թիվը շուտով կարող է հասնել 200 հազարի: Ավտոմեքենաների, բեռնատարների, տրակտորների, հեծանիվների շարասյունը դեպի Բոսնիա եւ Սերբիա կտրվածով հասնում է 250 կիլոմետրի:

Խորվաթական հարձակումից մեկ կամ բռնարկված սերբերի թիվն անցնում է 30 հազարից: Նույնիսկ արեւմտյան Բոսնիայում սերբ փախստականների առաջին խմբերի վրա երեկ հարձակում գործեցին ռազմական ինքնաթիռները:

Մյուս կողմից, մինչ Խորվաթիայի պաշտպանության նախարարն իր աշխարհի երեկ հայտարարում էր իր երկրի տարածքում ռազմական գործողությունների ավարտի մասին, հարավսլավական (Սերբիա) հրասայլերն ու մարտական մեքենաները երկար շարասյուներով երեկ անցան Բելգրադի փողոցներով, եւ ինչպես վկայում է «Ռոդ Սրբի Ջրանկ» օրաթերթն իր երեկվա համարում, ուղղվեցին դեպի խորվաթական սահմանագիծ: [illegible]

ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո Արեւմուտքը «թեթեւացած խոր շունչ քաշեց», քանի որ վերջինիս հետ միասին կազմալուծվեց նաեւ Վարշավյան պայմանագրի ռազմական դաշինքը, որի ռազմական ծրագրերում մեծ տեղ էր հատկացված պատերազմի վտանգի դեպքում նրա հարձակողական գործողություններին Բալկաններում: ԽՍՀՄ-ի հետ նույն Ռուսաստանը 1993 թվականին ընդունած իր ռազմական դոկտրինայի հիմնական դրույթներից հանեց «գլխավոր հակառակորդ» հասկացությունը, որը, ռուսական կողմի հավաստիացմամբ, արտացոլում է նրա կողմից ներկայիս իրագործվող խաղաղ քաղաքականությունը: Այս ամենի դիմաց ռուսական կողմը սպասում էր, որ Արեւմուտքը կհամակերպվի սույն իրականության հետ եւ որպես բարի կամքի արտահայտություն, կկազմալուծի ՆԱՏՕ-ն: Բայց Արեւմուտքը ոչ միայն չկազմալուծեց, այլեւ չվերանայեց պատերազմի վտանգի դեպքում Ատլանտյան դաշինքի արեւելյան ուղղությամբ ընդլայնման ծրագրերը: Իրադարձությունների ընթացքը Բոսնիայում ցույց տվեց, որ Արեւմուտքը տարածաշրջանում ունի ռազմաքաղաքական իր շահը եւ դժվար թե ուզենա փոխզիջման գնալ Ռուսաստանի հետ: Ակներեւ է, որ ԱՄՆ-ը եւ ՆԱՏՕ-ի նրա դաշնակիցներն ամեն ինչ անում են տարածաշրջանում իրենց ներկայությունն էլ ավելի ամրապնդելու եւ սերբերի դեմ ռազմական գործողությունները հիմնավորելու եւ արդարացնելու համար: Այդ են վկայում տարբեր պատրվակներով ՆԱՏՕ-ի երկրների ռազմական ուժերի նոր տեղաբաշխումները Բոսնիայում եւ նրանց կողմից սերբերի դեմ պատժամիջոցների ծրագրումն ու իրագործումը:

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Ոսկանխա ոլան... կանանց վերաբերյալ

ՊԵԿԻՆ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏԱՍՍ: Չինաստանի կառավարությունը հրապարակեց երկրում կանանց կարգավիճակը բարելավելու մասին հիմնական իր ղեկավար մասին, որը մասնավորապես նախատեսում է կառավարական բարձր պաշտոններ վստահել կանանց, արգելել աղջիկների երեխայասպանությունը, պաշտպանել կանանց առեւանգումից ու վաճառքից: 11 կետից բաղկացած ծրագիրը նպատակ ունի առաջիկա ամիս Պեկինում տեղի ունենալիք ՄԱԿ-ի կոնֆերանսից առաջ, որին մասնակցելու են աշխարհի տարբեր երկրներից ժամանած շուրջ 10 հազար կանայք, ներքին եւ միջազգային հասարակական կարծիքի առաջ արժեւորել Չինաստանում կանանց կարգավիճակը:

Չինացիները կողմ են Տայվանի «ազատագրմանը»

ՉԺՀ-ի բնակչության կեսից ավելին եւ չինացի զինվորականների ավելի քան 80 տոկոսը հանդես են գալիս Տայվանի «զինված ազատագրման» օգտին, որը Պեկինը իր խռովարար նահանգն է համարում: Սոցիոլոգիական հետազոտությունը կատարվել է ՉԺՀ-ի ղեկավարության նախաձեռնությամբ անմիջապես այն բանից հետո, երբ Չինաստանը հրթիռների մի շարք փորձական արձակումներ է կատարել Տայվանի մերձակայքում, եւ հենց այնտեղ էլ խոշոր ռազմածովային զորավարժություններ կազմակերպել: Այնուհետեւ ՉԺՀ-ի պաշտպանության նախարար Չի Հաոտյանը բացահայտորեն հայտարարել է Տայվանի ռազմական ներխուժում կատարելու հնարավորության մասին:

Անձնորդեա

«Ջումհուրիյեթը» կարեւորում է Դեմիրելի հեռախոսազրույցները Տեր-Պետրոսյանի եւ Ալիեւի հետ

Ինչպես հայտնի է, օգոստոսի 4-ին Թուրքիայի Հանրապետության նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հեռախոսազրույց էր ունեցել Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ եւ փափագ հայտնել, որ նրանք շարունակեն ջանք թափել եւ համագործակցել, որպեսզի խաղաղ ճանապարհով լուծվի հայ-ադրբեջանական հակամարտությունը: Այս փաստը, ինչպես մեզ երեկ հաղորդեց Պոլսո «Ժամանակ» օրաթերթը, հատուկ ուշադրության է արժանացել «Ջումհուրիյեթ» թերթի կողմից, որն իր օգոստոսի 6-ի համարում նշում է, որ Դեմիրելի այդ նախաձեռնությունը Թուրքիա-Վրաստան «Թուրքգոզու» սահմանային անցքի բացումից հետո Անկարայի տարածաշրջանային քաղաքականության երկրորդ փուլն է նախանշում: Տարածաշրջանում խաղաղության հաստատվելու դեպքում, գրել է «Ջումհուրիյեթը», նավթամուղի կառուցման համար հավանական են դիտվում Վրաստան-Թուրքիա կամ Հայաստան-Թուրքիա ուղիները, ինչը նվազեցնում է նավթամուղը Ռուսաստանով անցկացնելու հավանականությունը: Տարածաշրջանի կայունությունը Թուրքիայի համար խիստ կարեւոր է Ռուսաստանի հետ իր մրցակցության պայմանում:

Ռաֆսանջանի. Իրանն աշխարհում կայուն դիրք է զբաղեցնում

ԹԵՀՐԱՆ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅԵԱՆ ՏԱՍՍ: Օգոստոսի 6-ին Իրանի նախագահ Ալի Աքբար Հաշեմի Ռաֆսանջանին հանդիպում ունեցավ արտասահմանում Իրանի դեսպանների, գործերի հավատարմատարների եւ գլխավոր հյուպատոսների հետ: «Իրանի ձայն» ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, նախագահն ընդգծել է, որ Իրանը ներկայումս կայուն եւ աշխարհում ուրույն դիրք զբաղեցնող երկիր է: Նա սխալ է համարել ԱՄՆ-ի քաղաքականությունը, որը մեկուսացման եւ վախի է հասցնում անկախության ձգտող երկրների համար, հայտարարելով, որ Իրանի օրինակն ապացուցում է այդ քաղաքականության ապարդյունությունը: Նա Իրանը համարել է հզոր փոխադրական ուղիներով զինված եւ ԱՄՆ-ի անօրինական հանգույցներին չենթարկվելու առումով օրինակ և հայտարարել է, որ դա ապացուցել է Իրանի ներուժը շրջանի երկրների համար: Նախագահն ասել է, որ ԱՄՆ-ի շրջափակումը ձախողվել է եւ ավելացրել է Իրանի հետ գործակցող երկրների թիվը: Նա հայտարարել է, որ Իրանը գիտական ու տեխնիկական շատ ոլորտներում տիրում է շրջանի երկրների համար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԴԱՏ

Մերժվեցին դատավոր Է. Մանուկյանի եւ Մ. Գրիգորյանի դեմ ներկայացված բացարկները

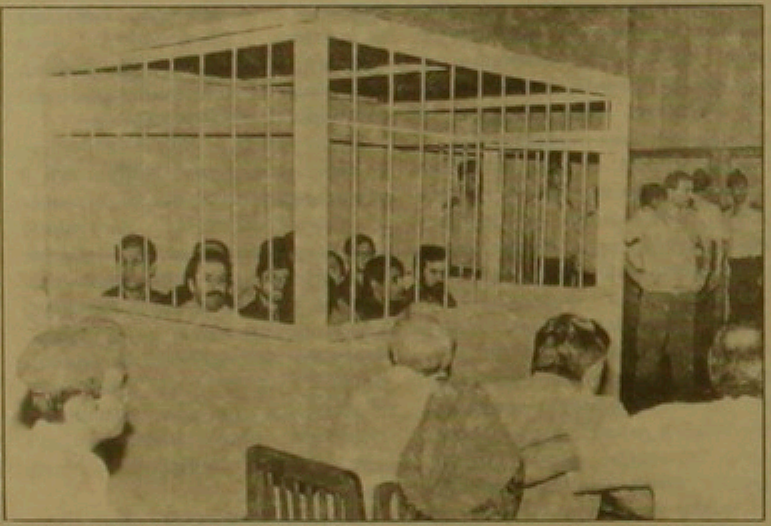

Սկիզբը էջ 1

«Ոչ դուք, պրն Մանուկյան, եւ ոչ էլ Գերագույն դատարանի դատավորը այնքան իրավունք չեք ունեցել, որպեսզի բառ անգամ արտասանեք ի պաշտպանություն Հայաստանի արդարադատության», հայտնեց պրն Ռշտունին: Փաստաբաններին ծեծի ենթարկելու գործը քննության չառնելու եւ էլի մի քանի այլ օրինակներ բերելով նա եզրակացրեց. «Անպատժելիությունը նոր հանցանքներ է ծնում»: Նրա հայտնեց, որ դատարանն առաջնորդվում է «ինչ ուզեմ կանեմ» սկզբունքով, ուստի մերժվում են փաստաբանների ներկայացրած բազում միջնորդությունները:

Փաստաբան Ռշտունին բացարկ ներկայացրեց նաեւ պետական մեղադրող դատախազ Մ. Գրիգորյանին, իրավաբանորեն հիմնավորելով, որ Մ. Գրիգորյանը մեկ անգամ արդեն որպես դատավոր մասնակցել է Ներսիսյան ամուսինների սպանության դատավարությանը եւ Տիգրան Դավթյանին մեղավոր ճանաչելու վերաբերյալ իր ուրույն տեսակետն է արտահայտել:

Դատական կոլեգիան երկարատեւ խորհրդակցելուց հետո մեկ նախադասությամբ մերժեց դատավոր Է. Մանուկյանին եւ դատախազ Մ. Գրիգորյանին բացարկ հայտնելու միջնորդությունները, որոնք, ըստ դատապաշտպանների, իրավաբանորեն հիմնավորված չէին, գոնե այն կետով, որոնք ներկայացրին իրենք: Նրանց բացարկին դեմ էին միայն տուժողներից երկուսը: Աշոտ Ներսիսյանի մայրը հայտնեց, որ ուզում է շուտ ճանաչել սպանողին:

Դատական նիստն այլեւս հետաձգելու պատճառ չկար եւ թեեւ մեղադրյալներից մի քանիսը պնդեցին, որ տուժողներից մի քանիսի, հատկապես Ռուսաստանում գտնվող Բագրատ Միրաքյանի բացակայությամբ քննություն կատարելը նպատակահարմար չեն գտնում, այնուամենայնիվ պաշտպանների հետ միասին համաձայնության եկան, որ դատական կոլեգիան ամեն ինչ կանի ընթացքում նրանց ներկայությունն ապահովելու համար:

Փաստաբանները մի շարք միջնորդություններ ներկայացրին դատավոր Մանուկյանին, ըստ որոնց օբյեկտիվ քննություն վարելու համար դատական գործից բացակայում են մի շարք փաստական ապացույցներ: Պահանջվեց նաեւ ընդհանուր գործին կցել առանձնացված մի շարք դատական գործեր, այդ թվում նաեւ Համբարձում Գալստյանի սպանությանը վերաբերողը: Փաստաբաններից յուրաքանչյուրը նմանատիպ միջնորդություններ ներկայացրեց իր պաշտպանյալի վերաբերյալ, որոնց մասին խորհրդակցելուց հետո դատական կոլեգիան ընդունեց փաստաբան Ռուբեն Սահակյանի միջնորդությունը քննությունն սկսելուց առաջ դատական գործին կցել դեկտեմբերի 3-ին (եւ ոչ թե 5-ին, ինչպես նշում է դատավոր Մանուկյանը) ձերբակալվածների հարցաքննության տեսագրությունը: Ռ. Սահակյանը պնդեց, որ իրականում տեսագրությունը կատարվել է ոչ թե Ռուսաստանում, ինչպես ասվել էր, այլ Երեւանում, ԱԱՊՎ-ի կողմից, իսկ Ռշտունին ավելացրեց «նման բաներն չեն կորչում, աչքի լույսի պես են պահպանվում»: Սահակյանի հաջորդ պնդումն այն էր, որ ներկայացվեն ՀՅԴ ԿԿ թիվ 14 սենյակից եւ Բյուրոյից առգրավված փաստաթղթերն ու խուզարկության արձանագրությունները:

Արսեն Արծրունու պաշտպան Վահագն Ավագյանը տեղեկացրեց, որ նրանից առգրավված 241 դիսկետներից 161-ը անհետացել են, եւ Արծրունին պնդում է, որ խնդիր են պակասում միայն տնտեսական գործունեությունը վերագրվող դիսկետները: Գործին կցված չեն բնակարանից առգրավված բազում փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ հայտնի «օրագիրը», որն, ըստ փաստաբանի, Արծրունուն հարկադրել են գրել բռնի ուժով, նախապես պատրաստված տեքստի հիման վրա: Օրագիրը նույնպես մասնատված է: Ներկայացված չէ նաեւ Վահան Հովհաննիսյանի հետ առերեսման արձանագրությունը, որտեղ Արծրունին հերքել է նախկինում տված իր ցուցմունքները: Վ. Ավագյանի միջնորդության վերաբերյալ դատական կոլեգիան հայտարարեց, որ նկատի կառնեն Արծրունուն քննելու ժամանակ, երբ նա կպահանջի դրանք: Գերագույն դատարանն այսօր շարունակում է գործի քննությունը:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ֆրանս դը Հարթինգը արձակուրդը կանցկացնի հայրենիքում

Սունդուկյանի անվան թատրոնի հարեւանությամբ է տեղավորվելու Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունը: Ֆրանսիայի դեսպան Ֆրանս դը Հարթինգն արձակուրդ մեկնելուց առաջ հանդիպեց շինարարների հետ: Շինհրապարակը դիտելուց հետո Ֆրանսիայի դեսպանը ներկաներին դիմեց հրաժեշտի բաժակաճառով, շնորհակալություն հայտնելով շինարարներին, նա մասնավորապես ասաց. «Ճիշտ է, այստեղ ձեզ հետ աշխատում են շատ ֆրանսիացի մասնագետներ, բայց հիմնական գործը կատարվել է հայ շինարարների ձեռքերով: Շնորհակալ ենք այս գեղեցիկ կառույցի համար: Այն լիովին արդարացնում է մեր սպասելիքները: Ցտեսություն եւ կրկին շնորհակալություն: Հուսով եմ, որ արձակուրդից վերադառնալով, ես այն ավարտուն կտեսնեմ»: Օգոստոսի 5-ին Հայաստանում Ֆրանսիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ֆրանս դը Հարթինգը արձակուրդն անցկացնելու համար մեկնեց հայրենիք:

ԱՐՄԵՆ ՊԱՐՈՆՅԱՆ

Ազգային ժողովի 190 անդամներից դեռեւս հայտնի չեն երկուսը

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը օգոստոսի 8-ի նիստում քննության է առել վերջին երեք՝ թիվ 16, 41 եւ 61 ընտրատարածքներից ստացված բողոքադիմումները: Թիվ 16 ընտրատարածքի արդյունքների մասին զեկուցող ԿԸՀ փոխնախագահ Գագիկ Ջհանգիրյանն անվավեր է ճանաչել այդ ընտրատարածքում հուլիսի 29-ի կրկնական քվեարկության արդյունքները եւ որոշվել է հոկտեմբերի 8-ին կիրակի օրն այնտեղ անցկացնել լրացուցիչ ընտրություններ: Թիվ 61 ընտրատարածքում ԱԺ պատգամավոր է գրանցվել Վիկտոր Դալլաքյանը, իսկ թիվ 41 ընտրատարածքում՝ Մանուկ Վարդանյանը: Այսպիսով, Ազգային ժողովի 190 անդամանոց ընտանիքից սեպտեմբերի 15-ի նիստից կբացակայեն երկուսը, որոնց հետագայում կհամալրվի լրացուցիչ ընտրությունների արդյունքներով:

«Արաքս» ավիաընկերության անդրանիկ թռիչքը սեփական ինքնաթիռով

Քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչությունում Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեցին, որ հայկական պատկանելության երկրորդ ուղեւորափոխադրող «Արաքս» ավիաընկերությունը օգոստոսի 7-ին իր անդրանիկ թռիչքը կատարեց սեփական ТУ-154 М նոր օդանավով՝ Երեւան-Կիեւ-Երեւան չվերթով: ТУ-154 М օդանավը ծախսում է ժամում 1,5 անգամ պակաս նավթ, ինչը մեր պայմաններում զգալի տնտեսում է: «Արաքս» ավիաընկերությունը կատարում է շաբաթական 5 չվերթ՝ Սամարա, Սանկտ Պետերբուրգ, Հալեպ, Ալմաթի, Կիեւ ուղղություններով, տոմսերը վաճառվում են ավիատոմսերի իրացման բոլոր գործակալություններում: Նորաստեղծ «Արաքս» ավիաընկերությունը հրավիրում է օգտվելու իր ծառայություններից:

Արմենպրես

ԿԸՀ ներկայացուցիչները կրկին չբարեհաճեցին ժամանել

Մեր թերթի օգոստոսի 4-ի համարում տեղեկացրել էինք, որ «Կանայք հանուն աշխարհի» կազմակերպության հարուցած հայցադիմումի քննարկումը Արաբկիրի ժողդատարանում ԿԸՀ ներկայացուցիչների չժամանելու պատճառով հետաձգվել էր օգոստոսի 7-ին: Այս անգամ գանգատաբեր Ժաննա Մանուկյանին եւ կազմակերպության մյուս ներկայացուցիչներին, դատապաշտպան Էդ. Ղազարյանին ամբողջ երկու ժամ ապարդյուն սպասեցնելուց հետո դատավոր Ներսիսյանը հայտարարեց, որ կես ժամից ԿԸՀ պատասխանատուները կժամանեն (հիշեցնենք, որ նրանք պետք է հիմնավորեին կազմակերպությանը համամասնական ընտրություններին մասնակցելու համար չգրանցելու պատճառ դարձած թվով 385 ստորագրությունների անվավերությունը): Սակայն, ԿԸՀ ներկայացուցիչներն այս անգամ էլ չբարեհաճեցին ժամանել, եւ դատական նիստը կրկին հետաձգվեց, այս անգամ մի շաբաթով:

ԿԸՀ ներկայացուցիչները կհասցնե՞ն ստորագրությունների անվավերության ապացույցներ «հայթայթել» մինչեւ հաջորդ երկուշաբթի, թե՞ չեն ներկայանա երրորդ անգամ, ցույց կտա առաջիկան (վերջին դեպքում օրենքը թույլատրում է իրավապահ մարմինների օգնությամբ «բերման» ենթարկել պատասխանողի կողմին):

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Միքայելյան ինստիտուտում հարգում են Հիպոկրատի երդումը

Անցումային կոչված այս «բազարային» ժամանակաշրջանում (որը երեւում է, դեռ երկար կշարունակվի), մարդկանց մեծագույն մասը միմյանց հետ ունեցած փոխհարաբերությունները վերափոխեց նոր ձեւով կախված շահավետության աստիճանից: Շատ էի լսել եւ կարդացել, որ այդ տեսակետից հատկապես «առաջադիմել» են [illegible] մասնագիտության ներկայացուցիչները՝ բժիշկները, որոնք օգտվելով հիվանդների վիճակից, անխղճորեն հսկայական գումարներ են պահանջում հիվանդատերերից:

Ինձ հետ կատարվածը եկավ հերքելու այս պատկերացումները: Հուլիսի 24-ի գիշերը «շտապ օգնության» ավտոմեքենան ինձ, որովայնի շրջանում սկսված սուր ցավերով, տեղափոխեց Միքայելյանի անվ. վիրաբուժության ինստիտուտ: Ընդունարանից ինձ վիրաբուժական բաժանմունք տարավ օրվա հերթապահ բժիշկ Գեւորգ Ազատյանը:

Նրա եւ քիչ անց եկած բաժանմունքի վարիչ բժիշկ Սիմոն Նալբանդյանի անմիջական մասնակցությամբ ու ղեկավարությամբ այդ գիշեր բաժանմունքի ողջ անձնակազմն ամեն ինչ արեց ինձ փրկելու, ցավերս մեղմացնելու համար: Պարզելով, որ վիրահատությունն անխուսափելի է, որին ես չէի համաձայնում (շատ էի լսել Միքայելյանի անվ. վիր. ինստիտուտի աստղաբաշխական գների մասին), բոլոր բժիշկները միաձայն երաշխավորեցին, որ ինձնից ոչ մի գումար չի պահանջվի: Այդպես էլ եղավ, վիրահատությունը բարեհաջող վերջացավ, բուժումս եւս բարեհաջող է ընթանում, եւ ես ի սրտե շնորհակալություն եմ հայտնում գլխ. բժիշկ Սիմոն Նալբանդյանին, բժիշկ Գեւորգ Ազատյանին, բուժքույրերին ու բուժանձնակազմի մյուս անդամներին ոչ միայն իմ կյանքը փրկելու, այլեւ ապացուցելու համար, որ նույնիսկ այս անցումային կոչված անորոշ ժամանակաշրջանում մարդկային բնավորության լավագույն գծերը պահպանվում են եւ լույս են տալիս շրջապատող առեւտրա-փերեզակային խավարի մեջ:

ԱՐԾՐՈՒՄ ԽՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

Կշարունակի՞ մեզ օգնել Եվրոպան

«Վերջին շաբաթվա քաղաքական իրադարձություններից մեզ համար առավել նշանակալիցը միջազգային դիտորդների նախնական հայտարարությունն է այսպես կոչված ընտրությունների եւ Սահմանադրության վերաբերյալ», օգոստոսի 8-ին հրավիրված մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Պարույր Հայրիկյանը եւ այնուհետեւ ավելացրեց, թե հաջողվել է պարզել, որ դիտորդների եզրափակիչ զեկուցագիրը պատրաստ կլինի մեկ կամ երկու շաբաթից:

Ըստ Հայրիկյանի, «ընտրություններն արդար էին եւ Հայաստանի Հանրապետությունը ժողովրդավարական պետություն է» հայտարարություն անողներն այդպես կարող են խոսել միայն մեր ժողովրդի հետ, իսկ քաղաքակիրթ աշխարհը գիտե ինչպես գնահատել այդ խոսքերը: Այդ աշխարհը կարող էր տասնյակ անգամ ավելի մեծ ծավալների մարդասիրական օգնություն ցուցաբերել Հայաստանին, եթե երկիրն իսկապես ժողովրդավարական լիներ:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը մոսկովյան կալանավայրից վերադառնալու առաջին օրը հայտարարել է. «Մենք մինչեւ մեր կյանքի վերջը կպայքարենք պերեստրոյկայի համար»: ԱԻՄ-ի նախագահը գտնում է, որ այժմ ժողովրդավարությունը դարձել է «պերեստրոյկա», բայց առանց «գլասնոստի»:

Հունիսի վերջին [illegible] հետ հանդիման ժամանակ եվրոպական ընդհանուր շուկայի երկրների պատվիրակության ներկայացուցիչները հայտարարել են, որ միայն ընտրություններից հետո կասեն՝ Հայաստանը կարո՞ղ է դառնալ եվրոպական համագործակցության «հյուր անդամ», թե՞ ոչ: «Եւ պարոնայք [illegible] հանրապետականները տվեցին այդ հարցի պատասխանը՝ հայ ժողովրդին փորձելով պահել հավերժ մուրողի կարգավիճակում», ասաց Հայրիկյանը:

Այնուհետեւ նա անդրադարձավ լրագրողի պաշտպանվածության, նրա կոչման խնդիրներին: Լրագրող, ըստ ԱԻՄ-ի նախագահի, նշանակում է իրադարձություններին անմիջականորեն անդրադարձող եւ դրանք անաչառորեն, քաղաքացիական պատասխանատվության զգացումով մեկնաբանող անձ: Ըստ էության դա նշանակում է... [illegible], որովհետեւ ԱԻՄ-ի կանոնադրության «Սկզբունքները» բաժինը իր անդամներին պարտավորեցնում է լինել ճշմարտապաշտ, մերժել սուտը, կեղծիքը եւ այլն, եւ այլն: Այստեղից կարելի է եզրակացնել, թե ինչ հզոր կազմակերպություն է առաջնորդում Հայրիկյանը, քանի որ դրա շարքերն է մտել հանրապետության լրագրողների ամբողջ ստվար բանակը...

ԱԻՄ-ի առաջնորդը լրագրողների ուշադրությունը հրավիրեց նաեւ նախկին [illegible] Վաղինակ Տեր-Տերյանի անձի եւ վարքագծի մի քանի մանրամասների վրա: Տեր-Տերյանը «վտարվել է ԱԻՄ-ից եւ բարձր պաշտոնների արժանացել ՀՀՇ-ից: Սուտ է, որ Հայրիկյանը հրահրել է քաղաքացիներին այդ ողորմելի մարդու դեմ», հայտարարեց Հայրիկյանը:

ԱԻՄ-ը նրա դեմ դրամաշորթության համար քրեական կամ քաղաքացիական գործ չի հարուցի, որովհետեւ նա արդեն [illegible] է եւ դա իր էությունը պիտի դարձած լինի, բայց ցանկացողներին կարող է ներկայացնել փաստաթղթեր: Միեւնույն ժամանակ կազմակերպությունը չի նեղացնի որեւէ թղթակցի եւ կպաշտպանի ու կօժանդակի նրանց:

ԳԱԳԻԿ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԷՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ՊԻԼԱՆԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ /562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն /581841
Ոճը եւ տառատեսակները ՊԱՒԷԼ ՊԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԻՋԵՎԱՆ

Սահմանամերձ գոտում նույնպես առեւտրից բացի ուրիշ գործ չկա

Շրջանային «Իջեւան» թերթի խմբագիր Վլադիմիր Փիրումյանն անկեղծորեն ուրախ էր «Ազգի» թղթակցին տեսնելու համար: «Հանրապետական թերթերը շրջաններից են կտրված, առաջ, մեր գյուղերից: Տեղեկատվական սով է, հասարակության կենսագործունեության մեջ թե շատ հուսալի ու ամբողջական լրատվություն չկա, գոնե այդպես մեկ-մեկ եկեք, տեսեք ինչո՞վ ենք ապրում, գրե՛ք...»:

Իջեւանն առաջվա նման գեղեցիկ է. Աղստեւի հավերժական կարկաչին ունկնդիր, ջրերին կռացած լացող ուռիների ու գետեզերին ի վեր շարված մեծաղաղար ծառերի կախարդական սոսափներով, կենտրոնական պուրակում զբոսնող մանուկների հնչուն ծիծաղով ու նրանց մայրերի ժպիտներով լի: Քանի դեռ սարերից իջնող մութը շղարշի տակ չի առել քաղաքը, որից հետո ինչպես ամենուր, այնպես էլ Իջեւանում ամեն ինչ ասես միանում է, քանի դեռ աննկարագրելի անուշ ամառային երեկո է, անկարելի է պատկերացնել, որ դու սահմանամերձ շրջանում ես, որ այս քաղաքի վրայով էլ անցել է վերջին տարիների ավերիչ իրադարձությունների խորշակը, ոչ միայն գլխիվայր շրջելով բարեկեցիկ կյանքի պատկերացումները, այլեւ ձեւափոխելով մարդկանց հոգեբանությունը, կենսակերպը, կենցաղը... Անշուշտ, դա միայն առաջին տպավորությունն է: Իրականում Իջեւանն էլ զերծ չի մնացել սեղանիկաբազարային «նորամուծությամբ» ու չարչիական առեւտրի սնկի պես աճած կետերի առատությամբ, ինչպես Երեւանը, միայն ի սեր ճշմարտության պիտի նկատել, որ իջեւանյան զանազան ու զարմանազան «շոփերը» շատ ավելի ճաշակով են ձեւավորված, շատ ավելի գեղագիտորեն են կառուցվում, ճարտարապետական ամբողջություն կազմելով շրջակա բնության հետ, քան այդ արվում է մայրաքաղաքում: Միայն գներն են, որ Երեւանի «ոգին» են. այստեղ ամեն ինչ նկատելիորեն ավելի թանկ է, որովհետեւ իջեւանյան «բիզնեսմենների» մատակարարման հիմնական աղբյուրը Երեւանն է: Մյուս աղբյուրը, Նոյեմբերյանի շրջանի Բագրատաշենի գյուղում տեղի ունեցած հայտնի պայթյունից անմիջապես հետո, խոպոտ ցամաքել էր, եւ զուգակիցներից շատերը, դեռ կարգին չիմանալով, թե ինչն ինչոց է, շտապում էին հայտարարել, թե այդ ողբերգությունն էլ «մեր մաֆիայի ձեռքի գործը կլինի», որովհետեւ, իբր, այդպիսով խափանելով Սադախլոյի հետ առեւտուրը «մաֆիան ձգտում է թարմացնել ներկրված եւ դեռ չսպառված ապրանքների գները...»: Հավաքի կրկնում առաջին եզրակացությունս իջեւանյան գործուղման օրերին իմ ստացած տպավորություններից. մարդիկ այլեւս ոչ մի լավ բան չեն սպասում «ազգային մաֆիայից», համոզված են, որ հանուն նյութական շահի «հայն էլ կարող է հայի հետ անիծել...»: Չկա այլեւս «հայ չե՞նք» հայտնի հռետորական հարցումը, իբրեւ մեր երբեմնի համազգային միասնության հավաստում եւ համընդհանուր համերաշխության ոգեղեն, դեռ մի քանի տարի առաջ անբեկանելի թվացող հիմնավորում:

Մյուս «նորությունը», որ աչքի զարնեց, քաղաքի փողոցների ավանդական մաքրության... բացակայությունն էր: Քաղաքային խորհրդի գործադիր կոմիտեի նախագահի տեղակալ, կոմունալ վարչության պետ Գ. Խաչատրյանը հարկ համարեց նշել, որ դա մասամբ հետեւանք էր նախօրեին իր գերին բոլոր աշխատակիցների բացակայության. մարդիկ մոտակա սարերն էին գնացել՝ նշելու Վարդավառի տոնը, որը ավանդաբար շատ մեծ շուքով է նշվում այստեղ, ինչի հետեւանքով, բնականաբար, չէին հասցրել լիովին կատարել իրենց պարտականությունները, բայց նաեւ անկեղծորեն ավելացրեց, որ քաղաքում պակաս մաքրության աղաղակելու գործում իրենք մեղք չունեն: Փողոց մաքրողների աշխատավարձը ցածր է («հիմա երեք հազար դրամով ո՞վ կաշխատի»), բնակչությունը 3 միլիոն դրամ պարտք ունի կոմունալ վարձերը («չունեն, չեն կարողանում տալ»), դե, իսկ եթե դրամ չկա, ուրեմն չես կարող նաեւ անհրաժեշտ քանակի վառելիք գնել եւ մաքրող

մեքենաները ողջ հզորությամբ աշխատեցնել («հազիվ աղբահանությունն ենք կատարում»), ավելացրած եւ այն հին «հիվանդությունը», որ քաղաքի հիմնարկ-ձեռնարկությունների ճնշող մեծամասնությունն իրեն պատասխանատու չի համարում շրջակայքի մաքրության համար, իսկ այդ հոգեբանությունը, ցավոք, կամաց-կամաց տիրապետող է դառնում նաեւ բնակիչների շրջանում:

Հաջորդ օրերին ես փորձում էի հասկանալ, թե ինչո՞ւ «բնակչությունը փող չունի», եւ պարզեցի շատ «սովորական» մի ճշմարտություն. որովհետեւ... աշխատանք չունի: «Բենտոնիտ» գործարանը տեւականորեն կանգնած է՝ շրջափակումների հետեւանքով չի կարողանում արտադրանքն առաքել սպառողներին, իսկ դա հայտնի փաստ է, որ ժամանակին հազարավոր տոննաներով առաքվում էր հիմնականում նավթարդյունաբերության մեջ օգտագործելու համար, զուգագործական կոմբինատն ու փայտամշակման ձեռնարկությունը, գործում են իրենց կարողությունների լավագույն դեպքում 10 տոկոսի չափով, գրեթե նույն վիճակում է կարի գործարանը, իսկ գինու կոմբինատը, ըստ շրջգործկոմի նախագահի տեղակալ Ջեմմա Անանյանի արտադրության ծավալների նվազման տեմպը մի «ռեկորդ» է սահմանել երբեմնի 6 հազար տոննա խաղողի փոխարեն անցյալ տարի վերամշակելով ընդամենը... 60 տոննա հումք. գինու գները ցածր են, եւ գյուղացին գերադասում է դրանք շուկայում վաճառել, քան պետությանը հանձնել, երբ չասենք նաեւ, որ արդեն հանձնած հումքի դիմաց վճարումները մեծ ձգձգումներով են կատարվում եւ ավելորդ գլխացավանք հարուցում: Մի խոսքով, շրջանի արդյունաբերությունը կաթվածահար վիճակում է, շինարարությունը նույնպես գրեթե չկա (առանձին մասնավոր շինարարական աշխատանքները, մասնավորապես խանութների կառուցումը բացառյալ), իսկ գյուղատնտեսությունը կաղում է երկու ոտքից, ինչպես ամբողջ հանրապետության գյուղատնտեսությունը. ջուր չկա, տրանսպորտ չկա, վառելիք չկա, թունաքիմիկատ չկա, սերմացու չկա, չկա, չկա... Եղածն էլ թանկ է, անասելի թանկ, ամեն մեկի գրպանի բանը չէ. հավելում՝ ադրբեջանցիների սահմանային մշտական խախտումների պատճառով սահմանամերձ գյուղերում նույնիսկ ցանած-աճեցածի մի զգալի մասը հավաքել չի լինում... Գյուղացին, նաեւ իջեւանաբնակ քաղաքացին, մնացել են իրենց տնամերձի հույսին, սեփականաշնորհումից ստացած հողի հույսին, որը շատ դեպքերում հեռու լինելու պատճառով չեն կարողանում մշակել ու թողնում են... խոպան, քանզի մշակման ծախսն ավելի է լինելու, քան ստացած եկամուտը:

Այստեղից աշխատուժի արտահոսքը, մենակ մնացած կին ու երեխաների, ծերացած ծնողների մարդկային խոր ողբերգությունը, որ աչքները ճամփին «ռուսաստաններում» բախտ որոնելու գնացած ամուսինների, հայրերի ու որդիների ուղարկելիք գումարներին են սպասում...

Ինչպես հանրահայտ կատակերգում է ասված, «մնացյալ ամեն ինչը, չքնաղ մարկիզուհի, շատ ու շատ լավ է...»: Իջեւանն իսկապես չքնաղ մի գեղեցկուհի է հիշեցնում, որ թիկն է տվել Աղստեւի հրաշագեղ հովտում գետի հավերժական կարկաչին ունկնդիր, եւ նրա դեմքը չեն աղարտում նույնիսկ պողոտաների ու մայրուղիների երբեմնի հիանալի լապտերասյուների փշրված ապակե «զարդերը», քանդակագործական հանրահայտ միջազգային սիմպոզիումներից մնացած քարե կոթողների կոտրտված մասերը, շրջակա անտառների անգթորեն աչքով իսկ նկատելի հատված բացատները...

Տխուր բաներ եմ գրում, բայց մի ներքին ուրախությամբ պիտի եզրափակեմ ասելիքս: Հենց այնպես, զբոսնելով բարձրացա Հայրենական մեծ պատերազմում զոհված իջեւանցիների հուշահամալիրի մոտ, եւ Անմար կրակի տեղում... երկօրյա վաղեմության մի [illegible] ծաղկեփունջ տեսա: Հուշահամալիրը խնամքով պահպանված էր, այլուր տեսածս վանդալիզմի հետքն անգամ չկար այստեղ, իսկ դա վկայում է, որ իջեւանցիները շարունակում են խորին ակնածանքով վերաբերվել անցած սերունդների սխրանքին, թափված արյանը: Իսկ նա, ով չի մոռանում նախնիների վաստակը, ով չի համարում, թե համաշխարհային պատմությունն սկսվում է... իրենից, բարոյական առողջ լիցքեր է բերում իր հետ, հակառակ ժամանակի բոլոր ՁԵՎԱՓՈԽՈՒՄՆԵՐԻ, կարող է ԱՊԱԳԱ ԿԵՐՏԵԼ: Որքան կարողացա հասկանալ ու ճանաչել իջեւանցիներին, նրանց ճնշող մեծամասնության մասին կարելի է այդպես ասել...

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Արիս Ղազինյանի երկու վրիպումը

Մեծարգո պարոն խմբագիր,

«Ազգ» թերթի 1995 թվականի հուլիսի 22-ի եւ 25-ի համարներում թղթակից Արիս Ղազինյանի հեղինակությամբ լույս տեսած «Դատավարություն սահմանադրության շուրջ» եւ «Վարդգես Պետրոսյանի ոչ գրական ժառանգության մասին» հոդվածներում շոշափված փաստերի խեղաթյուրման եւ մտացածին եզրահանգումների մասին մեր հեռախոսային զրույցից հետո Ձեր կողմից ժողդատարան ուղարկվեց Ա. Ղազինյանը: Բացի ժողդատավորներից եւ թղթակցից հոդվածների քննարկմանը մասնակցում էր նաեւ ՀՀ Գերագույն դատարանի նախագահի օգնական պարոն Հ. Մարգարյանը:

Երկու գործերի մասին ծավալուն ու հավակնոտ հոդվածներ տպագրած թղթակիցն ընդունեց, որ ինքն առաջին անգամ է տեսնում վճիռները կայացնող դատավորներին եւ ծանոթ չէ այն քաղաքացիական գործերին, որոնց մասին հոդվածներ է գրել:

Բացատրենք... Կայացվել են երկու վճիռներ, որոնցից առաջինի հետեւանքով ութսունհինգամյա Տիգրան Մելքոնյանը, մնալով որպես մանկավարժի տասնամյակների քրտնաջան աշխատանքի արդյունքով ստացած իր բնակարանի սեփականատերը, կարող է այն հավասարապես բաժանել իր զավակների միջեւ (ինչը մտադիր չէ անել Մելքոնյանի փեսա Խնկիկյանը, որ ցանկանում է, որ ողջ բնակարանն անցնի իր ընտանիքին):

Իսկ մյուս վճռով մեծանուն գրող Վ. Պետրոսյանի ավագ դուստրը կարող է հոր ժառանգության նկատմամբ իրավունք ստանալ, թեեւ նոտարական գրասենյակ է ներկայացել 9 օր ուշացումով:

Բնակարանի վարձակալ, ապա սեփականատեր զառամյալ Տիգրան Մելքոնյանի եւ նրա փեսա՝ Սիրիայի քաղաքացի, 1990 թվականից առանց ՀՀ քաղաքացիության, վիճելի բնակարանում գրանցված Հ. Խնկիկյանի փոխհարաբերությունները նկարագրելիս Ղազինյանը, մոլորության մեջ ընկնելով, Խնկիկյանին եւ 1965 թվականից Խնկիկյանի հետ ամուսնացած եւ Հալեպում Խնկիկյանի սեփական տանը բնակություն հաստատած, սակայն Երեւանում գրանցման մեջ մնացած նրա կնոջը՝ Լաուրա Մելքոնյանին ներկայացնում է որպես բնակարանի «իրավական տերեր»: Իսկ այդ բնակարանը ստացող, այժմ սեփականատեր Տիգրան Մելքոնյանը ըստ հոդվածագրի ամենեւին էլ բնակարանի «իրավական տերը չէ»...

Հայտնագործություն արածի հանդիսավորությամբ Ղազինյանը առաջին հոդվածում նշել էր. «Գերագույն դատարանում Տիգրան Մելքոնյանը ստիպված եղավ ընդունել իր կողմից կեղծ փաստաթղթերի օգտագործման փաստը... այնուամենայնիվ Գերագույն դատարանը ժողդատարանի վճիռը թողեց ուժի մեջ»: Այնինչ Տ. Մելքոնյանը անկեղծությամբ այդ մասին խոստովանել է ոչ թե Գերագույն դատարանում, այլ դեռեւս դատաքննության ժամանակ, դատավորն էլ իր հերթին այդ մասին նշել է վճռում, սակայն այդ փաստը որեւէ նշանակություն չէր կարող ունենալ հայցը «վաղեմության բաց թողած լինելու» պատճառաբանությամբ մերժված վճռի ելքի համար:

Չնայած այս ամենին, Ա. Ղազինյանն առանց խղճի խայթ զգալու, իր վերջին հոդվածում արել է նոր հայտնագործություն... «պարոն Կասպարյանը... այնուամենայնիվ ընդունեց կեղծ ստորագրության փաստը»...

Տեղին կլիներ այստեղ մեջբերել ժողովրդական առածը...

Քաղաքացիական գործում կցված անժխտելի փաստաթղթերով, որոնցից մեկը գրված է հենց իր՝ Խնկիկյանի կողմից, իսկ երկուսը ստորագրված են նրա կնոջ կողմից, հիմնավորված եւ վճռում նշված է, որ բնակարանի սեփականաշնորհման մասին վերջիններս իմացել են 1990-91 թվականներին:

Սակայն Ա. Ղազինյանը, չունենալով դրանց հակառակ որեւէ փաստ, հայտարարում է, թե ամուսիններն այդ մասին իմացել են 1994 թվականի աշնանը:

Թույլ տալով աղաղակող անճշտություն, Ա. Ղազինյանը հոդվածում «քննել էր», թե իբր 1995 թվականի հուլիսի 7-ին Մյասնիկյանի շրջխորհրդի գործկոմը ՀՀ Գերագույն դատարան է ուղարկել մասնավոր գանգատ Մյասնիկյանի ժողդատարանի 28. 06. 95 թ. որոշումը վերացնելու խնդրանքով...

Նույն ժամանակ ՀՀ Գերագույն դատարան է դիմել Լաուրա Մելքոնյանը, որով «Մյասնիկյանի ժողդատարանի անօրինական գործելակերպի մասին փաստերը դարձել են ակնհայտ...», որի հետեւանքով ինչ-ինչ ծրագրավորմամբ Գերագույն դատարանից անհետացել են մասնավոր գանգատները... Իհարկե, ժողդատարանում ապացուցվեց այս խզբզանքի զրպարտանք լինելը, իսկ իրականությունն այն է, որ Մյասնիկյանի շրջխորհրդի գործկոմը հուլիսի երկրորդ կեսին մասնավոր գանգատ է ներկայացրել ժողդատավորի որոշման դեմ, սակայն նույն օրը գործկոմի նախագահի տեղակալ Վ. Ստեփանյանը, որը ստորագրել էր գանգատը, անձամբ հետ է վերցրել այն, որը թույլատրելի եւ օրինական գործողություն է: Իսկ Վ. Մելքոնյանի կողմից նման գանգատ չի ներկայացվել: Վերջապես այս ամենը որեւէ կապ չի ունեցել Գերագույն դատարանի հետ:

Տեղում առանց առարկության ընդունելով վերը շարադրվածը Ա. Ղազինյանը իր վերջին հոդվածում ՀՀ Գերագույն դատարանից ներողություն խնդրելով «պարզաբանում է», որ Մյասնիկյանի շրջանի ժողդատարանի փոխարեն հոդվածում նշել է «ՀՀ Գերագույն դատարան», ընդամենը այսքանը... այսինքն նորից կրկնում է փաստաթղթերը «անհետացած» լինելու զրպարտանքը, բայց ժողդատարանի հասցեին:

Հետաքրքիր է, ի՞նչ էր մտածում Ա. Ղազինյանը այս հերյուրանքը գրելիս...

Երեւի մտածում էր, թե դատարանը անպատասխան օրգան է... դատավորները պատասխան գրելու ժամանակ չունեն, իրեն փողոցում ծեծի չեն ենթարկի, մեկուսարան չեն տանի (որը նաեւ զրպարտությունների համար հավելյալ վայր է...) կկարդան, կանցնի կգնա...

Բացառապես նույն եղանակով է գրված Ա. Ղազինյանի մյուս հոդվածը հանգուցյալ գրողի ժառանգության մասին: «[illegible]» Ղազինյանը նույնիսկ այս հոդվածում հայտնագործել է, որ գրողի անվամբ եղած ամառանոցը նրա կնոջ օժիտն է... մի բան, որը հաստատող որեւէ փաստաթուղթ չկա եւ որը դատաքննության առարկա անգամ չի դարձել... Ա. Ղազինյանն իր գործելակերպին ոչ հատուկ վերջաբանում գրում է, թե ուրախ կլինի, երբ այդ տիպի մի ջղաձիգի «շնորհիվ» վերջապես կայանա անհրաժեշտ երկխոսությունը լրագրողների եւ դատավորների միջեւ: Բայց երեւի գրելիս մտածել է, թե երեւի դատավորները իր հետ երկխոսության չեն գնա եւ ինքը այդ կերպ շահի... Իսկ դատավորները պատրաստ են երկխոսության, սակայն լրագրողների հետ...

ՍԱՐԻՍ ԿԱՍՊԱՐՅԱՆ,
Մյասնիկյանի շրջանի ժողդատարանի նախագահ

Քրիստոնեա-մշակութային ճամբար Դիլիջանում

Վերջերս Դիլիջանում իր դռները բացեց քրիստոնեական մշակութային ճամբարը, որը պատկանում է Երեւանում գործող քրիստոնեական մշակութային կենտրոնին: Վերջինիս տնօրեն, ամերիկահայ բարերար Լեւոն Պարսեղյանը Հայաստանում իր գործունեության տարիներին հաճախ է կազմակերպել երեխաների հանգիստը ամռան ամիսներին: Բայց այս տարին առանձնահատուկ է նրանով, որ երեխաների ամառային հանգիստը կազմակերպվել է Դիլիջանում, բարերարի նոր-նոր կառուցած առանձնատանը: Սպասարկման աշխատանքները տարվում են ծնողների եւ կենտրոնի աշխատակազմի միջոցով:

Արցախից նոր վերադարձած Լեւոն Պարսեղյանը, Մեծ Բրիտանիայի Լորդերի պալատի փոխխոսնակ Բերոնես Քոքսը, «Միջազգային քրիստոնեական համերաշխություն» կազմակերպության նախագահ Հանս Շտուկելբերգերը եւ այլ հյուրեր հոգեւոր երաժշտության հնչյունների ներքո բացեցին ճամբարի դռները: Այս արարողությունից հետո ահա թե ինչ ասաց Բերոնես Քոքսը. «Իմ կյանքի ամենաուրախ օրն է այս օրը: Մենք գնացել էինք Արցախ հետեւելու այնտեղ կառուցված վերականգնողական կենտրոնի աշխատանքներին: Անգլիացիների եւ «Միջազգային քրիստոնեական համերաշխություն» կազմակերպության կողմից հիմնված այս օբյեկտը գործում է պատերազմից անդամալույծ դարձածների համար: Այն տեղից վերադառնալիս շատ բաներ եմ սովորում... հավատ, քաջություն, որ լույսի նման են ճեղքում Արցախում: Այդ լույսն ու հավատը կարծես այսօր փոխանցվել է Դիլիջան»:

ԳԱՅԱՆԵ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

անդրադարձ

ԸՆԴԴԻՄԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբարտավանությունն էլ պետք է չափ ունենա

Իշխանական որոշ լիդերների ու գաղափարախոսների ամեն մի ելույթը ընդդիմադիր կուսակցությունների և ուժերի դեմ, ամեն մեկի դեմ, ով տվյալ պահին նրանցը չէ, միշտ աչքի է ընկնում անսահման ամբարտավանությամբ, աներևակայելի [illegible] և բացարձակ [illegible] երևալու չափ չճանաչող մեծամտությամբ: Դրանց մեջ առանձնանում են ՀՀՇ-ի երեք հիմնական գաղափարախոսներից մեկի Էդվարդ Եգորյանի ելույթները: Այդ տեսակետից հատկապես բնորոշ է «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթի հուլիսի 26-ի համարում հրապարակված նրա պատասխանը թերթի անանուն աշխատակցի միակ հարցին. «Ինչպե՞ս եք գնահատում հուլիսի 5-ին կայացած ընտրությունները»:

Թերթի աշխատակիցը իր պատրաստած նյութի սկզբում նշում է, որ «Հաղթանակները լինում են հեշտ ու դժվար. հեշտ ձեռք բերվածները հեշտությամբ էլ մոռացվում են՝ հետևանքներ խոմարյա չունենալով, դժվար ձեռք բերվածները սերտում են երկար...»: Հեղինակը նկատի ունի Էդ. Եգորյանի կողմից «դժվար» ձեռք բերած «հաղթանակը» Երևանի 28-րդ ընտրատարածքում՝ [illegible], ընդգծելով, որ ընտրություններին մասնակցած 6763 մարդուց 3384-ը ձայն տվեցին նրան, մյուս ութ մրցակիցներին բաժանելով ընդամենը 2625 ձայն: Այս փաստից հեղինակն անում է իր հետևությունը. «Սա այն դեպքն է, երբ արտաքին հեշտության խորքում դժվար հաղթանակն է, դժվար ու հաստատուն»: Իհարկե, թերթի աշխատակիցը խնդիր չի դրել իր առջև գոնե որոշ չափով հետաքրքրվել, թե այդ ի՞նչ «հեշտ» թվացող «դժվար ու հաստատուն» հաղթանակ է եղել, ինչ գնով և ինչ միջոցներով է այն ձեռք բերվել: Նրա նպատակը բխում է երեկի «հաղթողին չեն դատում» սկզբունքից: Երբ Էդ. Եգորյանը հաղթել է, նշանակում է նա միակ «արժանավոր» թեկնածուն է եղել 9-ի մեջ և «հաղթել է» «ազնիվ ու մաքուր» մրցության մեջ: Դժվար թե հեղինակը չգիտե, որ իրականում բնավ էլ այդպես չի եղել, բայց նրա խնդիրն ու նպատակը մեկն է եղել՝ փառաբանել ՀՀՇ-ի լիդերներից մեկի «հաղթանակը» և նոր միայն խոսքը տալ նրան:

Պարոն Եգորյանը նախ խոսում է ընտրությունների տեխնիկական ապահովման մասին, նշելով, որ «ընդդիմության թերթերում հաճախ են գրում, թե ընտրությունների ընթացքում չի պահպանվել օրենսդրությունը, խախտումներ են եղել և այլն, և այլն»... և առանց որևէ խոսք ասելու, թե այդ ի՞նչ կարգի խախտումներ են եղել: Նա այդ բոլոր մեղադրանքները նսեմացնելով հայտարարում է, թե «Իհարկե, ցանկացած երկրում, նաև մեր, նման դեպքեր չեն բացառվում»: Մեկ է զարմանում, որ Եգորյանը, որևէ ժողովրդավարական երկրում անհավատալի է երևակայել, որ ընտրությունների ժամանակ բոլոր տեղի ունենան այնպիսի բացահայտ օրինախախտումներ, բռնություններ, խարդախություններ ու կեղծիքներ, ինչպիսիք կատարվեցին հուլիսի 5-ի ընտրությունների ժամանակ:

Այնուհետև հեղինակն անցնում է ընտրությունների ընդհանուր գնահատականին: Նա փորձում է ցույց տալ և «հիմնավորել» ընտրական հանձնաժողովների ձևավորման չափազանց «ժողովրդավարական» սկզբունքը, այն, որ նրանցում ներկայացված են եղել բոլոր ընդդիմադիր կազմակերպությունների ներկայացուցիչներից, այնպես որ միակ «տուժողը» նրանցում եղել է «Հանրապետությունը», հատկապես իր ընտրատարածքում, ուստի թե ընդդիմադիր թեկնածուների վստահված անձինք անգամ «ստիպված էին [illegible] հանձնաժողովի և դիտորդների վրա»: Մնում է զարմանալ, թե այդպիսի պայմաններում ինչպե՞ս է «հաղթել» խեղճ Եգորյանը: Երևի ընդդիմության վստահված անձինք ապօրինի կերպով 700 զինվորականների հարևան ընտրատարածքից բերել էին, որպեսզի քվեարկեին իրենց ընդդիմադիր թեկնածուի... Էդ. Եգորյանի օգտի՞ն:

Չտեսնելու տալով օրինականության կոպիտ խախտումները, ընտրական հանձնաժողովների, հատկապես ԿԸՀ-ի կողմից թույլ տրված կեղծիքները, որոնք ուղղված էին «Հանրապետություն», «Շամիրամ» ՀՀՇ-ի դրածո թեկնածուների հաղթանակին, Էդ. Եգորյանը հպարտությամբ ասում է, որ ընտրության արդյունքներով «Հանրապետություն» միավորումը «նշանակալից հաղթանակ տարավ և որ ՀՀՇ-ի գործը ցույց տվեց իր ցանկացած նպատակը առանց որևէ արգելքի ու դժվարության անցկացնելու համար: Ոչինչ չասելով այդ «հաղթանակի» ապահովման իրական միջոցների մասին, Էդ. Եգորյանը ձեռք բերվածով էլ չի բավարարվում և հայտարարում է, թե «Հանրապետություն» միավորումը «ավելի մեծ աջակցություն ստացավ ժողովրդից, քան դա արտահայտվել է Ազգային ժողովի ձայներով»: Նա նկատի ունի անվավեր ճանաչված քվեաթերթիկները, որոնցում իբր թե 90 տոկոսում մնացած են եղել «Հանրապետություն» միավորման և «Շամիրամի» անունները: Այդ տոկոսը խիստ չափազանցված է, հայտնի է, որ մոտ 470 հազար անվավեր ճանաչված քվեաթերթիկներում զգալի թիվ էին կազմում այն թերթիկները, որոնցում մնացած են եղել ՀՌԱԿ-ի ու «Շամիրամի» և Կոմկուսի ու «Շամիրամի» անունները, որն էլ հենց խանգարեց ՀՌԱԿ-ին հաղթահարելու 5 տոկոսի սահմանագիծը, որի համար հնարավորությունները միանգամայն ռեալ էին:

Սակայն ընտրությունների եգորյանական ընդհանուր գնահատականի գլխավոր ողին վերաբերում է ՀՌԱԿ-ի և Դաշնակցության անհաջողությանը: Այս հարցում Էդ. Եգորյանը անցնում է ամբարտավանության բոլոր սահմանները և հայ իրականության այդ երկու դասական, պատմական հարուստ անցյալ և մեծ վաստակ ունեցող կուսակցությունների հասցեին պարզապես լուտանքներ է թափում: «Ընտրությունների ընդհանուր արդյունքն այն է, ասում է նա, որ հայ ժողովուրդը «ոչ» ասաց դրսից ներմուծված կուսակցություններին: Խոսքը վերաբերում է ոչ միայն ՀՌԱԿ-ին, այլ նաև Դաշնակցությանը, որը, ճիշտ է, համամասնական ընտրություններին չէր մասնակցում, բայց մասնակցում էր մեծամասնական ընտրություններին և առաջ ոչ մի թեկնածու չանցավ, որ դառնա պատգամավոր: Նրանց (՞) քվեաթերթիկներում ներկայացված էին որպես ՀՅԴ անդամ, և ժողովուրդը 150 տեղից ոչ մեկը նրանց չի տվել (պետք է լինի «տվել» Վ. Ա.): Ժողովուրդը «ոչ» ասաց կոմունիզմի հետապնդին, «ոչ» ասաց արհեստականորեն պատվաստված սփյուռքահայ կուսակցություններին»:

Անշուշտ տեսաբանի այս ամբարտավան հայտարարությունը գերազանցում է անգամ 20-ական թվականների բոլշևիկների ու դաշնակցականների միմյանց հասցեին արված ծայրահեղ անհիմն ու անբարյացակամ հայհոյանքներին: Այն հայտնի է, որ Եգորյանը տառապում է ինքնահավանության անբուժելի ախտով և այն բոլոր կարծիքին է, թե հայ ժողովրդի միակ ազգային փրկիչ ուժը ՀՀՇ-ն է, մնացած բոլորը ավելորդ ու վնասակար են: Պարզ չէ՞, որ այդպիսի իրադրության մեջ ընդդիմադիր բոլոր կուսակցությունների անհաջողությունն էր գլխից արդեն կանխորոշված: Հենց դա է, որ չեն ուզում տեսնել և ընդունել ՀՀՇ-ի առաջնորդները ու տեսաբանները և ճգնում են հաստատել, թե իրենք հաղթանակ են տարել, ժողովուրդը իր ազատ կամքով նրանց ձայն է տվել, որ ազատ, արդար, ժողովրդավարական ընտրություններ են տեղի ունեցել: Անգամ այդպիսի «հաղթանակի» պայմաններում էլ, երբ խորամուխ լինենք տեղի ունեցածի խորքային կողմերին, ապա կհամոզվենք, որ այդ «հաղթանակը» այնքան էլ հաղթանակ չէ: Այսպես, համամասնական ընտրություններում «Հանրապետություն» միավորումը ստացել է 329.300 վավեր ձայն, որը կազմում է վավեր ձայների 42.66 տոկոսը, կամ ընտրությանը մասնակցողների 22.86 տոկոսը, բոլոր ընտրողների 15 տոկոսը: Մի՞թե կարելի է 15 տոկոսով ձեռք բերած հաղթանակն անվանել «ժողովրդի վստահություն»: Անկասկած է, որ նման պայմաններում, իրոք ազատ ու արդար ընտրությունների դեպքում ՀՌԱԿ-ի և ընդդիմության մյուս կուսակցությունների հաջողությունը անհամեմատ ավելի մեծ կլիներ:

Պարոն Էդ. Եգորյանը իրեն հատուկ չարությամբ հայտարարում է, թե «ժողովուրդը «ոչ» ասաց կոմունիզմի հետապնդին, «ոչ» ասաց արհեստականորեն պատվաստված սփյուռքահայ կուսակցություններին»: Նախ, պետք է ասել, որ Կոմկուսի դեմ էլ խաչակրաց պատերազմ է հայտարարել ՀՀՇ-ն, այնինչ Կոմկուսը այնուամենայնիվ շահեց նշանակալից թվով ձայներ, փաստորեն անհամեմատ առանձին կուսակցությունների գծով («Շամիրամ»-ը մենք հաշվի չենք առնում որպես կուսակցություն): Իսկ ինչ վերաբերում է «դրսից ներմուծված», «արհեստականորեն պատվաստված սփյուռքահայ կուսակցություններին» արտահայտությանը, ապա դա պետք է դիտել որպես բռնադատական, արհամարհական վերաբերմունք այդ կուսակցություններին և նրանց հազարավոր անդամներին և էլ ավելի մեծ թվով համակիրներին ինչպես մայր հայրենիքում, այնպես էլ հատկապես սփյուռքում: Դա նշանակում է նաև արհամարհանքով անտեսել այն հսկայական ավանդը, որ ներդրեցին ՀՌԱԿ-ը և Դաշնակցությունը վերջին 4–5 տարիներին հանրապետությունում բազմակուսակցական քաղաքական իրադրություն ստեղծելու, քաղաքական կյանքը հարստացնելու գործում: Եթե նկատի ունենանք նաև այն հանգամանքը, որ ՀՀՇ-ն մեր կյանքին անհարիր է համարում նաև Կոմկուսը, իսկ ընդդիմադիր մյուս ուժերին առհասարակ կուսակցություն էլ չեն համարում, ապա միանգամայն պարզ կդառնա, որ նրանք ամեն ինչ անում են հանրապետությունում միակուսակցական համակարգը վերականգնելու համար: ՀՀՇ-ի համար մյուս կուսակցությունների հաջողության միակ պայմանը նրան միանալն է, կամ պարզապես նրան ենթարկվելը, որի «փայլուն» օրինակը թերևս տվեց ՀՀՇ-ին գաղափարապես ուղղակի հակադիր Սոցիալ դեմոկրատական հնչակյան կուսակցությունը, որը հենց այդ պատճառով էլ Էդ. Եգորյանի արտակարգ «բարյացակամությանը» ընռեղ չդառնալով «դրսից ներմուծված», «արհեստականորեն պատվաստված» կուսակցությունների շարքը և ունի իր այդ չափազանց «վեհանձն» կեցվածքի համար արժանացավ պատգամավորական երկու մանդատի, որպես ՀՀՇ-ի կողմից տրված «հումանիստ պարգևություն»:

Իհարկե, կարելի էր հրաժարվել և կուսակցական գաղափարախոսությունից, և սեփական դեմքից ու արժանապատվությունից հանուն պատգամավորական մեկ-երկու մանդատի: Սակայն դա անպատվաբեր, ոչ արժանավայել և վիրավորական է այնպիսի հեղինակավոր կուսակցությունների համար, ինչպիսիք են ՀՌԱԿ-ը և Դաշնակցությունը:

Տարօրինակ դատողություն ունի Էդ. Եգորյանը: Մի՞թե նա լրջորեն համոզված է, որ հանրապետությունում իրականացվող այսպես կոչված բարեփոխումների գործի առաջ ընթացքը մինչև այժմ իրոք խանգարել են ՀՌԱԿ-ը և Դաշնակցությունը: Երբ խանգարել են, ապա ինչո՞ւ, ինչո՞վ, երբ ամբողջ իշխանությունը գտնվում է իրենց ձեռքին:

Էլ ավելի ուշագրավ է Եգորյանի այն հայտարարությունը, թե «Դաշնակցությունը և ռամկավարները ժողովրդի մերժումը շատ ավելի մեծ նշանակություն ունի մեր ազգի համախմբման համար պետության շուրջ, դա հիրավի մեծագույն պատմական նշանակություն ունի, որովհետև այդ կուսակցությունները ամեն ինչ արել են տրոհելու ու միմյանց հակադրելու սփյուռքն ու հայրենիքը, բավական է նշել թեկուզ միայն եկեղեցու պառակտումը»:

Անկեղծ ասած, դժվար է որոշել, թե Եգորյանի այս մերկապարանոց հայտարարության մեջ նշված կուսակցությունների նկատմամբ բանավոր մո՞ղձն է ավելի շատ, թե՞ այդ կուսակցությունների խաղացած պատմական դերի հանդեպ ագիտությունն ու անտեղյակությունը: Համենայնդեպս երկուսն էլ հավասարաչափ: Մի՞թե Եգորյանին հայտնի չէ, որ երբ Մեծ եղեռնից հետո անցած 80 տարիների ընթացքում հայ սփյուռքը կա և հայկական է մնացել իր լեզվով, մշակույթով, եկեղեցիներով, դպրոցներով, թերթերով ու հրատարակչություններով, ապա առաջին հերթին հենց շնորհիվ ՌԱԿ-ի և Դաշնակցության: Հարկ չկա ներկայացնել հանգամանորեն, անշուշտ, ՌԱԿ-ի ամբողջ պատմությունը, սակայն երբ Եգորյանը ներողություն կխնդրի կարդալ Լևոն Չորմիսյանի «Կուսակցությունները» գիրքը (1965, 1995 թթ.), ապա անպայման կիմանար, որ խորհրդային կարգերի հաստատման հենց սկզբից տեղափոխվելով արտասահման, ՌԱԿ-ը միանգամայն լոյալ, իրատեսական դիրք ընդունեց Խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ, այն դիտեց որպես պետականության իրողություն, նրա հետ կապելով հայ ժողովրդի ֆիզիկական գոյությունն ու բարգավաճումը: Իր իրատեսական գործունեությամբ ՌԱԿ-ը ամեն կերպ նպաստում էր և նպաստում է մայր հայրենիքի հետ սփյուռքահայության բազմակողմանի կապերի ու հարաբերությունների զարգացմանը, մայր երկրի առաջադիմությանը և հզորացմանը, միաժամանակ ոգևորվելով ու հպարտանալով նրա պատմական նվաճումներով կյանքի բոլոր բնագավառներում: ՌԱԿ-ը հայրենիքի նկատմամբ իր իրատեսական սրտի վերաբերմունքով իրականությունը օբյեկտիվորեն գնահատելու օրինակ է տվել և տալիս է սփյուռքում գործող բոլոր կուսակցություններին ու կազմակերպություններին: Եվ պարզապես ու բացարձակ տգիտություն է չտեսնել այդ իրողությունը և այդպիսի վիրավորանք հասցնել ՀՌԱԿ-ին միայն այն բանի համար, որ նա չմտավ «Հանրապետություն» միավորման մեջ հանուն պատգամավորական մեկ-երկու մանդատի: Տասնամյակներ շարունակ գործելով սփյուռքում, ՌԱԿ-ը, սակայն, իրեն չի կտրել մայր հայրենիքից ու ժողովրդից, ապրել է նրա հոգսերով, տվել նրա կարոտների համար: Իր գործունեությունը վերահաստատելով Հայաստանում, ՀՌԱԿ-ը դարձել է մեր կուսակցական քաղաքական կյանքի կարևոր բաղադրիչը, ունի և շատ անդամներ, և շատ համակիրներ, օգտվում է որոշակի հասարակական հարգանքից: Պետք է նկատի ունենալ, որ ոչ ժողովրդավարական, ոչ իրավական երկրում, ինչպիսին Հայաստանի Հանրապետությունն է, ընտրություններում ձեռք բերած ձայներն ու պատգամավորական մանդատների թիվը ամենևին էլ չափանիշ չեն կուսակցությունների հասարակական վարկը, կշիռն ու տեղը որոշելու համար: Վերջին 3–4 տարիների սոցիոլոգիական հետազոտությունները միշտ էլ հաստատել են, որ հասարակության մեջ առավել մեծ հեղինակություն են վայելում Դաշնակցությունը, Կոմկուսը և ՀՌԱԿ-ը: Դա է անաչառ, առավել օբյեկտիվ չափանիշը, որտեղ չեն գործում իշխանությունների ու ոստիկանության բիրտ ուժը, խարդախությունն ու կեղծիքը: Ցավալի և խիստ դատապարտելի է, որ Եգորյանները, չբավարարվելով Կոմկուսով ու Դաշնակցությամբ, այժմ զոռն են սկսել նաև ՀՌԱԿ-ի դեմ: Համենայնդեպս Եգորյանի այս ելույթը այդ գրոհի նախերգանքն է, նրան կհետևեն նաև նո՞ր հարձակումներ ՀՌԱԿ-ի դեմ: Եվ դա՞ կլինի «գլխավոր» պայմանը «ամբողջ սփյուռքի հայկական մշակույթի, հայոց լեզվի, հայոց պետության շուրջ համախմբելու ու միասնական դարձնելու, մեր պետության կշիռն ու ուժը ավելի մեծ» դարձնելու համար: Թե՞ ընդհակառակը, դա մի խոշոր քայլ կլինի սփյուռքը վերջնականապես պառակտելու և սփյուռքահայությանը մեր երկրից խորթ կտրելու, մեկուսացնելու, սփյուռքում հայության գոյությունը կործանման հունով տանելու համար: Դա՞ է Եգորյանների «ազգային», «ազգապահպան» քաղաքականության նպատակը:

Էդ. Եգորյանը ընտրությունների արդյունքները բացատրում է «իրենց պատմական ձեռքբերում, որ դարձ է բերում բարեփոխումների ու հայ ժողովրդի միասնության հիմքի ուղին»: Ցավոք, ուղին դրա հակառակն է ապացուցում: Արդեն իրագործված «բարեփոխումների» դառը պտուղները այսօր լիովին «վայելում է» մեր ժողովուրդը իր աղքատ ու մուրացկանի վիճակում: Իսկ ընտրությունները հստակ ցույց տվեցին բռնության, բիրտ ուժի, հակաժողովրդավարության, անօրինականության, խարդախության ու կեղծիքի, անհանդուրժողականության ու անպատասխանատվության հաղթանակը արդարության, իրավունքի, օրինականության, ժողովրդավարության վերջին նշույլների և ժողովրդի ազատ կամքի նկատմամբ, որը, ցավոք, առնվազն 5 տարի կշարունակվի: Իսկ ՀՌԱԿ-ի դեմ բռնադատական արշավի ձեռնարկումն էլ վերջնականապես կպառակտի հայ ժողովրդին ոչ միայն երկրի ներսում, այլև սփյուռքում և կասեցնի ոչ թե «բարեփոխումների ու հայ ժողովրդի միասնության հիմքի ստեղծման ուղին», այլ անհետ կկործանի այդ հիմքերը: Մնում է, որ ժողովուրդը իմաստուն գտնվի, ճիշտ ըմբռնի Էդ. Եգորյանի գաղափարական ճամարտակությունների նպատակը և չհետևի նրա նմանների գործողություններին:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱՇԳ

Միջազգային

Տարբեր կերպ է մեկնաբանվում նախագահի անվտանգության ծառայության պետ, մեկուկես հազար դահիճների հրամանատար, գեներալ-մայոր Ալեքսանդր Կորժակովին գեներալ-լեյտենանտի կոչման շնորհումը:

Կոչման բարձրացմանը չի՞ հաջորդի արդյոք նաեւ պաշտոնի բարձրացում, ինչպես դա տեղի ունեցավ գեներալ Բարսուկովի դեպքում: 1995 թ. հուլիսի 28-ի «Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի վարչակազմի մասին» հրամանագիրը գլխավորներին ակնարկում է խորհել: Մասնավորապես երեւ նկատի ունենանք, որ դրա ներկայիս ղեկավար Սերգեյ Ֆիլատովը, ինչպես հայտնի դարձավ, չի մասնակցել այդ փաստաթղթի նախապատրաստմանը... կի Բարսուկովի առաջին տեղակալ գեներալ Զորինը: Երրորդ գլխավոր վարչության կազմը ռազմական հակահետախուզությունը: Թեեւ դրա ղեկի գեներալ Մոլյակովի դիրքերն իրենց ամրությամբ զիջում են այդ ծառայության նախկին շեֆ, փոխծովակալ Ժարդեցկու դիրքերին, այնուամենայնիվ նրան հնարավորություն են տալիս մնալ այդ պաշտոնում: Չորրորդ վարչությունը ղեկն է գրավել տրանսպորտի ու կապի անվտանգության ապահովմամբ: Տխրահռչակ հինգերորդ վարչությունը, որը նախկինում զբաղված էր համաժողովրդական խմզարկությամբ եւ այլախոհների հետապնդմամբ, ուզում են նորաստեղծել սահմանական եւ կազմակերպ-պաշտոնում, իսկ սահմանադրական վերսին ներառել նախկին տիրոջը՝ նոր ՊԱԿ-ին:

Արդեն ստեղծված է հատուկ զորքերի վարչություն: Ճիշտ է, դրա կազմը համալրված է ընդամենը 10-15 տոկոսով, քանի որ «Ալֆայի» եւ «Վիմպելի» նախկին հատուկ ջոկատայինները դժկամությամբ են այնտեղ գնում: Վեհ զավակներ չկան, իսկ առեւտրային կառույցներում նրանք 10-20 անգամ ավելի շատ փող են ստանում:

Ի՞նչ պատճառաբանություններ են արվում նման կտրուկ վերակազմակերպման համար:

Երբ 1991 թ. օգոստոսին ՊԱԿ-ի թվակազմը 420 հազար էր, արդյո այժմ անվտանգության դաշնակցա-

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Բարաննիկովը Ելցինի հավանությամբ փորձում է վերականգնել ՊԱԿ-ը

սարքի նախապատրաստմանը:

Խորհրդածության տեղիք են տալիս նաեւ դատախազության գլխավոր վարչությունում կատարված նոր նշանակումները: Միխայիլ Բարսուկովի փոխարեն Կրեմլի 44 հազար դահիճների հրամանատարն է դարձել նրա առաջին տեղակալ, չեկիստական ինններորդ վարչության վետերան Յուրի Կրապիվինը: Պաշտոնի հետ մեկտեղ բարձրացրել են նաեւ նրա կոչումը. նրան շնորհված է գեներալ-լեյտենանտի կոչում: Պահպանության գլխավոր վարչության ղեկի տեղակալ է նշանակվել գեներալ-մայոր Վալերի Նիկիշինը, տեղակալ եւ միաժամանակ Կրեմլի պարետ է դարձել գեներալ-մայոր Սերգեյ Ստրիգինը: Տեղակալ է նշանակվել նաեւ Անատոլի Պոպովը: Այս մարդիկ նվիրված են անվտանգության դաշնակցային ծառայության ներկայիս տնօրեն գեներալ գնդապետ Բարսուկովին: Հակահետախուզության միջանցքներում նրանց արդեն կնքել են «բարսուկյաններ» մականունով:

Ի դեպ, Լուբյանկայում զանազանությամբ կրկնում են նոր շեֆի այն խոսքերը, թե իր միակ սիրեցյալը իր սեւ տաքսնոն Կարսն է: Իրեն էլ ցանկացող անձանց ինքը կկնահասի բացառապես իբրեւ աշխատանքի, որը վիրխարի է:

Լավատեղյակ աղբյուրներից ստացված տեղեկությունների համաձայն, Միխայիլ Բարսուկովը Լուբյանկա է եկել նախագահի հավանությունն ստացած ՊԱԿ-ի վերածնման ծրագրով: Ենթադրվում է, որ արտաքին հետախուզության ծառայությունը կդառնա Բարսուկովի գերատեսչության առկա առաջին գլխավոր վարչություն: Այդ ծառայության տնօրենի պաշտոնում իրեն փայլուն դրսեւորած Ե. Պրիմակովի եւ մանավանդ Վ. Երինի համար այնտեղ, ինչպես ասում են, բազկաթոռներ բերելու չհարվեն: Հակահետախուզությունն այդպես կլինա երկրորդ գլխավոր վարչություն: Առաջվա պես այն կվերահսկերպված հանցագործությունների դեմ մղվող պայքարին: Այստեղ նախատեսվում է զգալի աշխատակիցների առավել մեծ հաստիք: Ծառայողական հրահանգով արգելված է նման աշխատակիցներ հավաքագրել պատգամավորներից, դատավորներից, դատախազներից, փաստաբաններից, անչափահասներից, հոգեկան հիվանդներից եւ հոգեւորականներից:

Ենթադրվում է կառավարական կապի ու տեղեկատվության դաշնակցային գործակալությունը բաժանել երկու վարչության. մեկը կզբաղվի կառավարական կապի հարցերով, իսկ մյուսը՝ ծածկագրմամբ ու վերծանմամբ, ինչպես նաեւ ռադիոկալանմամբ: Այսինքն, մոտավորապես նույն բաներով, ինչով զբաղված էին ՊԱԿ-ի նախկին 8-րդ եւ 16-րդ գլխավոր վարչությունները:

«Բարսուկյաններից» ինչ-որ մեկն արդեն արտահայտվել է, որ Լուբյանկայում երկու տնօրենների համար տեղը չի բավականացնում: Ուստի, դաշնակցային սահմանապահ ծառայության ներկայիս տնօրեն Անդրեյ Նիկոլաեւին համառորեն ուզում են նշանակել գլխավոր շտաբի պետի յին ծառայությունն ունի 84 հազարից պակաս աշխատակից: Ճիշտ է, ոչ ոք չի հաշվել, թե քանի մարդ կա վիրխարի դիվանագիտի ոսկորներում ստեղծված վեց նոր հատուկ ծառայությունների հաստիքում: Պնդում են, թե գեներալների թիվը յոթ անգամ շատ է, քան եղել էր ՊԱԿ-ում:

Վետերաններն ունեն են եւս մեկ զավեշտական պատճառ: Իբր ՊԱԿ-ի անունը կրող այնքան շատ բանկեր ու ընկերություններ են մնացել, որ միայն անփոփոխ տեսք բույլ կտա, որ այդ ամբողջ բարիքը կորչի: Ի դեպ, Պսկովի մարզից Նեպոռովի տված հայտարարություններում շատերը անվտանգության ծառայության տեղական մարմինների շենքերի վրա տեսել են ՊԱԿ-ի սովորական ցուցանակները: Գավառների բնակչությունը գտնում է, թե ամեն ինչ կվերականգնվի:

ՊԱԿ-ը վերածնվո՞ւմ է: Մեր մյուս աղբյուրները խորհուրդ չեն տալիս շտապել եւ դրական պատասխան տալ այս հարցին: Իզուր չէ, որ Արեւմուտքում բույլ չեն տալիս հատուկ ծառայությունների ուժեղ ներտաճում: Նոր ու վիրխարի ՊԱԿ-ն այնքան էլ հաճելի բնույթ չի լինի:

«Արգումենտի ի ֆակտի»

ՀԱՄԱՌՈՏ

Դեմիրելը Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման ուղերձ է հղել Ալիեւին

7 ՕԳՈՍՏՈՍ, TRT: Աշխատանքային այցով Բաքու ժամանեց Թուրքիայի փոխարտգործնախարար, ավագ դեսպան Ալիհան Քամերը: Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարարությունում տեղի ունեցան հանդիպումներ, ուր քննարկվեցին երկու երկրների հարաբերությունների ամրապնդման հետ կապված բազմաթիվ խնդիրներ: Այնուհետեւ Ա. Քամերին ընդունեց Ադրբեջանի նախագահ Հ. Ալիեւը: Քամերը Ալիեւին հանձնեց Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման ուղղությամբ նախագահ Ս. Դեմիրելի ուղերձը: Գ. Ջ.

«Շռիգել». Բասաեւն ահաբեկիչներին նախապատրաստել է Աֆղանստանում

ՔՅՈԼՆ, 7 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏՍՊՄՆ: «Շռիգել» հանդեսի տվյալներով, չեչենական ահաբեկիչների առաջնորդ Շամիլ Բասաեւը Աֆղանստանում կազմակերպել է իր զոհայինների նախապատրաստումը: Առաջին անգամ նա այդ երկրում եղել է անցյալ տարվա գարնանը՝ անցնելով Բաքվով, Կարաչիով եւ Փեշավարով: Այդ «տեղազննությունը» անցյալ ամառ կատարելուց հետո Բասաեւը ժամանեց Աֆղանստան 40 երիտասարդ չեչենների հետ միասին, որոնք նախապատրաստություն էին անցել այդ երկրի ռազմական ճամբարներում: Բացի այդ, նա հանդիպել է Իսլամաբադի միջազգային իսլամական համալսարանում սովորող չեչեն ազգության ուսանողների հետ՝ այն համալսարանում, որը ռազմատենչ մահմեդականների պատվար է համարվում:

«Քառսային օրեր» Հանովերում

ԲԵՌԼԻՆ, 7 ՕԳՈՍՏՈՍ, WSJ: Երեք գիշեր տեւած վայրագություններից հետո «պանկիները» Հյուսիսային Գերմանիայի Հանովեր քաղաքից սկսեցին հեռանալ: Այդ ընթացքում ոստիկանությունը ձերբակալեց «խառնային օրերի» հեղինակներից 1300 երիտասարդի, որոնք վիրավորել էին 170 ոստիկան: Անկարգություններին մասնակցել էին Գերմանիայի տարբեր շրջաններից եկած շուրջ 10 հազար «պանկիներ» եւ «ճաղատ գլուխներ», որոնք 2-րդ տարին է, որ երդվում են «ավերակույտի վերածել» Հանովերը:

Ինքնասպանական ավտոպայթեցում Շրի Լանկայում

ԿՈԼՈՄԲՈ, 7 ՕԳՈՍՏՈՍ, VOA: Շրի Լանկայի մայրաքաղաք Կոլոմբոյում կառավարության շենքի կանգառում մեծ ուժգնությամբ պայթեց ինքնաշարժ, խլելով 21 զոհ եւ 40 վիրավոր: Մինչեւ երեկո ոչ ոք դեռեւս չէր ստանձնել արարքի պատասխանատվությունը, թեեւ կասկածները գնում են դեպի Թամիլ ապստամբ ցեղախումբ: Ոստիկանության համաձայն, պայթեցման հեղինակը նույնպես զոհվել է ինքնասպանական գործողության ընթացքում: Մյուս կողմից, երեկ մայրաքաղաք Ալժիրի մոտ նմանապես պայթել է ռումբ, որի հետեւանքով սպանվել է 11 մարդ: Կասկածվում է «Իսլամական փրկության ճակատը»:

ԱՆԿԱՐԱ

Մեկօրյա համընդհանուր գործադուլ Թուրքիայում

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, Թուրքիշի (Թուրքիայի աշխատանքի համընդհանուր կոնֆեդերացիա) կոչով օգոստոսի 8-ին Անկարայում, Ստամբուլում եւ երկրի մյուս քաղաքներում տեղի ունեցավ մեկօրյա համընդհանուր գործադուլ: Գործադուլի հետ մեկտեղ բանվորները չեն լքում իրենց աշխատատեղերը: Պետնախարար Բեքիր Սամի Դաչեն լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ասաց. «Թուրքիշը դիմում է անօրինական գործողությունների եւ անտեսելով պետության հնարավորությունները, անընդհատ պահանջներ է ներկայացնում: Նման գործողությունների հետեւանքով խախտվում է ժողովրդի ու պետության միասնությունը»:

Թուրքիշի նախագահ Բայրամ Մերալը հայտարարեց, որ բանվորները հանուն իրենց արդարացի իրավունքների մինչեւ վերջ կպայքարեն եւ ավելացրեց. «Ամեն ինչ կատարվում է սահմանադրական իրավունքներից ելնելով եւ օրենքի սահմաններում: Մենք աշխատավարձի բարձրացում չենք պահանջում, այլ պայքարում ենք հանուն սոցիալական իրավունքների հաղթանակի: Գործադուլին իրենց աջակցությունն են հայտնել ճյուղային բոլոր արհմիությունները»: Գ. Ջ.

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Ջրի սակավություն նաեւ Բահրեյնում

«Թեհրան թայմզ» թերթում Ամերիկայի դրեւ լրատու գործակալության հաղորդումների համաձայն, արդեն ավելի քան մեկ ամիս է, ինչ Պարսից ծոցի հարավ արեւմտյան գտնվող Բահրեյն պետության ամբողջ տարածքում կառավարության կազմակերպությամբ սկսվել է ջրի տնտեսման օգտագործման հատուկ ռեժիմ: Ժողովրդին զգուշացվել է, որ սպառման եւ այլ նպատակների համար չափից ավելի ջրի օգտագործումը կարող է ճգնաժամ առաջացնել երկրում: Ջրի մատակարարումը բնակչությանը նվազեցվել է մինչեւ օրական 15 ժամի, լուսաբացից մինչեւ կեսօր, հետո մի քանի ժամ երեկոյան, բաց ջրամատակարարման փոխնախարարի օգնական Ռաաալ Մուսայեֆի հայտարարումների: «Բահրեյնը ճգնաժամի եզրին կկանգնի, երբ անմիջապես չլուծվի ջրի ռեսուրսների բարելավման հարցը», ասել է նա անգլիատառ «Գալֆ Դեյլի նյուզ» թերթին տված հարցազրույցում: Բահրեյնը, ինչպես Արաբական թերակղզու մյուս երկրները, ջրի հարցում հիմնականում ապավինում են թարմ գործարաններին, որոնցից երեքն են երկրում: Դրանք աշխատում են գերբեռնվածությամբ, որպեսզի բավարարեն բնակչության օրական 70 միլիոն գալոն (1 գալոնը հավասար է մոտ 4 լիտրի) ջրի պահանջների գոնե կեսը: Մուսայեֆի կարծիքով, չափազանց բարձր են այդ պահանջները եւ չպետք է գերազանցեն 60 միլիոնը, քանի որ բնակիչները ջուրն օգտագործում են միայն ճաշ պատրաստելու, լողանալու եւ լվացք անելու համար: Խմելու ջուրը նրանք գնում են շշերով: Գնահատվում է, որ «աներես համակրանքը տնամերձ հողամասերի ցանկապատերի» եւ այնուամենայնիվ խնդիրն է ընդունվում մոտենալ եւ չչարաշահել ջրի օգտագործումը ռազմական նպատակներով, ավելացնելով, որ անձրեւային օրերին 58 միլիոն գալոնով նվազում է սպառումը:

ՄԱՐԶԱՆՔ

«Եվրոպայի կին-96» մրցանակը սպասում է թեկնածուներին

Եվրահանձնախմբից խմբագրությանն ուղարկված շրջաբերականից տեղեկանում ենք, որ արդեն մի քանի տարի է, ինչ գոյություն ունի «Եվրոպայի կին» մրցանակը, որն ստեղծվել է համաեվրոպական մի կազմակերպության կողմից: Այդ կազմակերպությունը հիմնադրվել է 1987-ին Եվրախորհրդարանի, Եվրահանձնախմբի եւ Եվրաշարժման հովանավորության ներքո: Մրցանակն ամեն տարի շնորհվում է մի կնոջ, որն իր կամավոր գործունեությամբ նշանակալի ներդրում է ունեցել Եվրոպայի միասնականության ամրապնդման ասպարեզում: Ժյուրին, որը կազմված է Եվրաշարժման, Եվրախորհրդարանի, եվրոպական տարբեր կազմակերպությունների ու գործարար շրջանակների ներկայացուցիչներից, ինչպես նաեւ լրագրողներից, առաջադրված թեկնածուներից ընտրում է նրան, ով վերջին երկու տարվա ընթացքում առավել այժմ է ընկել եվրոպայի հանդեպ ունեցած իր նվիրվածությամբ՝ ոչ միայն իր պարտականությունների բերումով, այլ նաեւ եւ մանավանդ իր «եվրոպական մտածելակերպով»: Թեկնածուներին ներկայացնում են լրագրողները, ճանաչված հասարակական հաստատությունները կամ կազմակերպությունները՝ դիմելով մրցանակի շնորհման ազգային մասնաճյուղին ոչ ուշ, քան սեպտեմբերի 15-ը: Անգլիական մասնաճյուղի նախագահն է էլիսոն Պերրին: Դիմումին կից պետք է ներկայացվեն գործունեության բնութագիր (2 էջ)՝ մասնանշելով հասկացես կամավորական, հասարակական հիմունքներով կատարված աշխատանքները, եւ այդ աշխատանքների եվրոպական բնույթը հաստատող նյութ (մեկ էջ), որտեղ շարադրված լինեն նաեւ հետեւյալ անեկդոտները: Ազգային մրցանակակրի անունը հրապարակվում է նոյեմբերի 23-ին կամ 24-ին, որից հետո դեկտեմբերի 1-ին ակնկալվում է, որ նա ներկայանա միջազգային ժյուրիի կազմի առաջ մյուս ազգային մրցանակակիրների հետ միասին: Այնտեղ էլ վերջնականապես կորոշվի 1996 թվի «Եվրոպայի կին» մրցույթի հաղթողը: Դեկտեմբերի 13-ը Մադրիդում տեղի կունենա ազգային մրցույթներում հաղթանակ տարած թեկնածուների հավաքը:

Մրցույթի անցկացման «նախագահական ընթերցը» ժամանակ առ ժամանակ կոնֆերանսներ է կազմակերպում՝ հրավիրելով կին հասարակական գործիչներին Եվրոպայի տարբեր մասերից, որպեսզի իրենց փորձն ու գիտելիքները փոխանակեն: Հաջորդ նման կոնֆերանսը կկայանա Դուբլինում 1996 թվին: Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակոյթ

Թատերական մեր համարակութեան վճռականցուն խիկական վայելքը բարձր արուեստի խրախճանքին: Մեր դասական բեմի վերջին վաւերական մոհիկանը Սօս Սարգսեան իր հիւրախաղերով ուսեճառ հանդիսագա այդ տօնահանդէսին: Ան պէտք ասակ էր միանձնեայ իր ստեղծագործական նուիրուածութեամբ խսկ յորդեցնելու մեր բեմը եւ արժանաւորապէս խոկելու մեր հիացմունքին ու ծափը, բայց նախընտրած էր անձին բոլորին մնալով խսկ Շիրվանզադէի եղկի տարին ու ոգին, կը յաջողի նաեւ անոր դրուժելու իր ստեղծագործական ինքնութիւնը, որ կը խուսափի ցուցադրական ձեւականութիւններէ կամ աչք խտխտացնող հրավառութիւններէ, մնալով միշտ ժուժկալութեան ծիրէն ներս, ճշգրիտին ու անհրաժեշտին դրահանջատիրութեան ներքևյալ: Ան շուշ իր գլխաւոր յենարանը, հոս դերասանն է: Սօս Սարգսեան արդի հայ բեմին ազրող վարդեսնութիւնը եւ ինչքինէ համոզեցին, թէ հայ բեմը կ'ունենար երիտասարդ ասող մը:

Ժան Նշանեան մարմնաւորած էր գործնաղաշ տղին, Բագրատի դերը: Վերջերս «Մասամ Սան Ժէն»-ի Պոնաբարդի հոյակապ կերպարանաւորումով իր դերասանական տաղանդին լրիւ ապացոյցը տուած, ան Բագրատին ժպաշ դերը կը կենդանացնէր ու կ'ընծայէր անոր որոշ փայլ մը:

Գալիա Նովենց զուտ, բնական

«Պատուի համար»

Արդիական բեմադրութեամբ ներկայացում Լոս Անջելեսում

«Նոր օր»-ի յուլիսի 29-ի համարում տպագրվել է գրող Սարգիս Վահագնի վերլուծությունը Շիրվանզադեի «Պատվի համար» նոր ներկայացման վերաբերյալ: Հեղինակը նկատում է, որ այս ներկայացումը, իրականացված Լոս Անջելեսում, Երվանդ Ղազանչյանի բեմադրությամբ, Սոս Սարգսյանի եւ այլոց ուժերով, ապացույց է հայրենի թատրոնի չընկճվող գոյության:

փառքին անկի գերադասել ամբողջական թատրոնին: Առանձին չէր ժամանած ան: Իր հետ բերեր էր հոյլ մը հայրենի տաղանդաւոր դերասան-դերասանուհիներ, առաջնորդութեամբ վաւերական բեմադրիչ Երուանդ Ղազանճեանին: Իսկ, իր խումբին միացնելու փութացած էր, մեր տեղական ուժերէն երկու լաւագոյնները յանձինս Շաւէ Թոխմանեանին եւ Ժան Նշանեանին: Չմոռնանք նշելու, որ ժամանողներուն մէջն էր յաւերժի ճամբորդ անմահ Շիրվանզադէն, զոր, չես գիտեր ինչ սխալ մօտեցումով եւ բմբռնողութեամբ, մեր տեղական բեմերէն դուրս դրուեր էր զարդ, որպէս ժամանակավրէպ կամ մաշած, առանց բնաւ անդրադառնալու թէ յանցանքը կրնար բատերագիրինը ըլլալ է անկի անոր գործերուն ձախաւեր բեմականացումներուն ըլլալ: Փաստը այս հաստատումին Երուանդ Ղազանճեանի բեմադրած եւ Սօս Սարգսեանի մարմնաւորած այս «Պատուի համար»-ը ոչէ՛ է նկատել: Ամբողջապէս արդիական բեմադրութեամբ եւ շունչով յագեցած ներկայացում մը աղարեւ, ուր կը ծիծղէր չտեսանք երկի ճակատին եւ ուր բատերկին գործողութեան եւ հանգոյցին արդէն քաջածանօթ հանդիսատեսը շունչը պահած, յարուած հետաքրքրութեամբ մինչեւ վերջ կը հետեւէր բեմականացումի ծաւալումին: Զինք անբեկանուած այդ յարումին մէջ պահողը ուրեմն դէպքերու բաւալքը չէր բնաւ, այլ բեմին վրայ շնչող այն կեանքը, որ կը բացայայտէր դերասանական խաղի բարդ դրսեւորումներով եւ բազմերանգ նրբութիւններով, ու եղելոյթներ շօշափելիօրէն կէտադրուած կը մնային լոյրեան ուժական, ոյժբոտցիկ պահերով: Եվ այս ամէնը ոչ մեքենական կամ չափազանց ինքնայաջողականութեամբ, այլ փիէսին ոգիին ու ներքին ընչառութեան զուգընթաց: Ըստ իս, այս է Ղազանճեանի բեմադրութեան յաջողութեան գլխաւոր արժանիքը: Ան մինչեւ վերջ հաւատարիմ մնալով խսկ Շիրվանզադէի երկի տառին ու ոգիին, կը յաջողի նաեւ անոր դրոշմելու իր ստեղծագործական ինքնութիւնը...

րէն է, որ մեր դասական դրոցին դասկանելով հանդերձ յաջողած է ծերբազատիլ այդ դրոցին բանձրացեալ դիմախաղերու եւ կնճիռներու գործածութեան չարաշահման ունակութիւններէն եւ բատերականացուած չափազանցեալ ձեւականութիւններէն: Իր խաղարկութիւնը ճկուն է ու զուսպ, բնական եւ հեզասահ եւ մանրանկ ստուգեստուած: Ան գիտէ բացուիլ շատ առ շատ աստիճանաբար: Զայն, առողջութիւն, երեւոյթ, կեցուածք, արտայայտութիւն եւ շարժում իրեն համար ստորակստուած մանրուքներ են, ոչ ինքնանպատակ այլ ճարտարօրէն օգտագործուած տեղին ու անհրաժեշտի ձեւով մարմնաւորելու համար կերպարին ու դրսեւորելու համար անոր ներքինը: Ահա այս բոլոր շնորհները լիովին համադրուեցան կերպարանաւորելու համար Անդրէաս Էլիզբարեանի բարդ տիպարը:

Պէտք է ըսել անմիջապէս, թէ ընդհանրութեան մէջ, Սօս Սարգսեանի բարձրութեան համապատասխանող եղաւ խաղարկութիւնը միւս դերասան-դերասանուհիներուն:

Առաջին հերթին, Մարգարիտ-Օթարեան զոյգը, ներբեռնգուած խաղարկութեամբ հաւատարակելուցին փիէսին մթնոլորտը: Շաւէ Թոխմանեան մարմնաւորեց բարոյին, բխբեղային Մարգարիտ մը: Ան բառացիօրէն գերազանցեց ինքզինք, յայտնաբերելով իր դերասանական տաղանդին նրբագեղ բոլոր երանգաւորումները:

Իր դէմ խիկական յայտնութիւն մը հանդիսացաւ երիտասարդ դերասան Տիգրան Ներսիսեան, Արտաշէս Օթարեանի դերով: Նախ, նրբակազմ, ռոմանթիք տղու իր կերպարանքը մեծ նպաստ մըն էր կերպարին կերտումին համար: Բայց բնատուր այդ շնորհին կողքին, նուրբ, մտածուած, հաւատարակշռուած եւ սահուն իր խաղարկութիւնը, շնորհալի բեմական կեցուածքն ու շարժումը, առաջին իսկ պահուն գրաւեցին հանդիսատեսին ուշադրութիւնը...

իր խաղարկութեամբ լաւագոյնս կերպարանաւորեց մօր, Երանուհիի կրաւորական դերը: Ակներեւ էին իր վարպետ եւ փորձառու դերասանուհիի շնորհները:

Սուրէն եւ Ռոզալիա զոյգը, որպէս փիէսին ծաղրանկարային կերպարները անշուշտ բերին իրենց կարեւոր նպաստը ներկայացումին լարուած եւ ողբերգական մթնոլորտը բեթեւացնելու համար: Նելլի Խերանեան ինքնավստահ փայլով կերպարանաւորեց մակերեսային ու բեթեւամիկ Ռոզալիան, իր պչրանքներու շեշտադրումով արժեւորելով Մարգարիտի տիպարը: Նոյնը կարելի է ըսել Ստեփան Ղազանջեանի Սուրէնին մասին: Իր խաղարկութիւնը դիտումնաւոր ձեւով բնդ-ծուած ու չափազանցուած, առաջ տարուեցաւ արագընթաց ցուցադրականութեամբ, միշտ փայլով, բայց անհոգութեան եւ մակերեսայնութեան կեղեւին տակ զգացնելով տեսնող, ճիշդ դատող եւ փխրուն սիրտ մը պահող տղուն անկայութիւնը:

Աւետիս Օհաննեանի Սաղաթելը բառական դժուարին դեր մըն էր, դարգապէս անոր համար, որ մեր յիշողութեան մէջ տակաւին բարձ էր հայ բեմի հսկաներէն Աւէտ Աւետեանի հոյակապ սաղաթելեան կերպարը: Վախ կար, որ Օհաննեանի խաղարկութիւնը ընդօրինակութեան փորձ մը ըլլար: Բարեբախտաբար այդպիսին չդատահեցաւ Օհաննեան ինքնուրոյն, նոր մօտեցումով ստեղծեց Սաղաթելի այլ տարբերակ մը որ հաւատաշ մնաց Շիրվանզադէի ստեղծած կերպարին:

Միակ վերապահում մը, չփիրեցինք ներկայացման աւարտի վերջին վայրկեանը ուր յանկարծ փոխուեցաւ ամբողջ փիէսին զսպութիւնն ու ժուժկալ ոճը, տեղի տալով ամառ տապալումներու եւ կենսախաղերու հայրենի երգափակման, մինչդեռ Շիրվանզադէի խսկ բեմադրած «Անդրէաս եւ Օթարեան-խառացել են»-ը շատ աւելի տպաւորիչ պիտի ըլլար:

ԵՐԵՎԱՆ

Թանգարանը հարստանում է ոչ միայն արժեքներով

Ամիսներ առաջ Հայաստանի պատմության պետական թանգարան էր այցելել իրանահայ մշակութային, հասարակական գործիչ եւ լրագրող տիկին Ժանետ Լազարյանը, որին խորապես մտահոգեց թանգարանի սրահների լուսավորության աննախիթար վիճակը: Հարգարժան տիկինը խոստացավ իր նպաստը բերել այդ հարցի կարգավոր ման: Եւ ահա օրերս, թանգարանը տիկին Ժանետ Լազարյանի նախաձեռնությամբ, բարերարներ Թովմասյանների ընտանիքից ստացավ էլեկտրասարքավորումների համալիր, որի շնորհիվ կբարելավվի սրահների լուսավորությունը եւ այցելուների սպասարկումը:

Վերջերս թանգարան այցելեց նաեւ ուրուգվահայ մանկավարժ Սարիկոն Քյոսայանը, որն իր տարիների խնայողություններից թանգարանին նվիրեց 50 ամերիկյան դոլլար` թանգարանի որոշ կարիքները հոգալու համար:

Կարծում ենք, այս շնորհակալ գործին պետք է հետեւեն մեծ հնարավորություններ ունեցող հայ գործարարները ինչպես սփյուռքում, այնպես էլ հայրենիքում, քանի որ թանգարանը հայոց պատմության ճշմարիտ շտեմարան, հայ ժողովրդի հազարամյակների պատմությունը ներկայացնող միակ օջախն է:

Հայաստանի առաջին հանրապետության պատմությունն էլ ավելի ամբողջական դարձնելու եւ ցուցադրելու համար, Հայաստանի Հանրապետության առաջին վարչապետ Հովհաննես Քաջազնունու ժառանգները թանգարանին նվիրեցին վարչապետի անձնական իրերը, գրադարանը եւ նրա նախագծով պատրաստված կահույքը: Թանգարանին են տրամադրվել նաեւ Հայաստանի Հանրապետության առաջին հիմնադիրների` Արամ Մանուկյանի անձնական իրերը` հագուստը, զինվորական բաճկոնը, աշխատանքային պազկարոցը եւ այլն:

Մեր նոր ձեռքբերումներից է նաեւ Կովկասի խոշոր արդյունաբերող, Թիֆլիսի «Ազգագրական բարեգործական ընկերության» հիմնադիր, մեծ բարերար Միքայել Արամյանցի ընտանեկան ալբոմը, որը շատ կարեւոր վավերագրական աղբյուր է Թիֆլիսի 19-րդ դարի կենցաղի, ազգագրության եւ Մ. Արամյանցի կյանքի ու գործունեության վերաբերյալ:

Նշանավոր ազգագրագետ Ստեփան Լիսիցյանի թոռնուհի Լիլյա Վարդանյանը թանգարանին նվիրեց ականավոր բանասերի, բանահավաքի, պատմաբանի, աշխարհագրագետի, հասարակական գործչի անձնական իրերը:

Նվերները, որոնք ինքնին ոչ միայն գիտական, պատմական, այլեւ նյութական մեծ արժեք են ներկայացնում, եւ որոնք ժառանգների բարեկամեցողությամբ նվիրաբերվել են թանգարանին, կարծում ենք, վերջինը չեն լինի:

Ս. ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՀՈԲԵԼՅԱՆ

Հակոբ Կարապենցի 70-ամյակը

«Երբ մարդ գործ ունի ունենա ատսվածների հետ, ապա պատրաստ պիտի լինի վճարելու գինը, այսպես գաղջ ու առանց ցրտում լողալը ոչ արիություն է, ոչ էլ առաքինություն, բեկուզ հասարակությունը

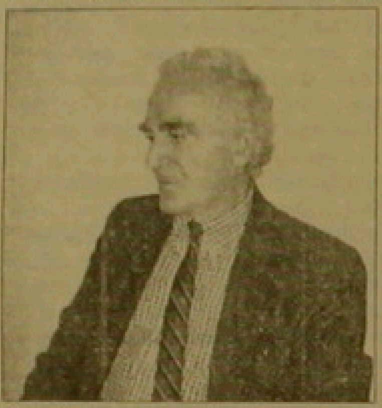

նրա համար արձան կանգնեցնի քաղաքի կենտրոնական հրապարակում: Այդ գինը կարող է լինել կյանք, փառք ու հեղինակություն, կամ թե ատաղձներ կորող, սրանցից մեկնումեկը կամ երեքը միասին, առանց հաջողականության»: 1988-ի նոյեմբերին գրած «Զոհի սեղանից» հոդվածի այս հատվածը լիովին բնորոշում էր իր Հակոբ Կարապենցի բնությունը, նրա գեղարվեստական արձակը, ի վերջո ավելի՛ս պես մտավորականին: Անցած տարի հոկտեմբերի 20-ին Կարապենցն իր մահկանացուն կնքեց ԱՄՆ-ում Քրինեքինքում թողնելով իր աղբյուր դպրերը հանուն համամարդկայինի ու ազգայինի հաստատման: Անցած օրերի վաստակը նա պիտի ի մի բերեր այսօր, երբ լրանում է իր 70-ամյակը: Բայց գնաց փնտրելու այն մարդուն, «որ կարողանայ Աստծոյ հետ կռուել, տարակուսել, սիրել ու սեղան կիսել նրա հետ»:

Գնաց թողնելով իր «Եր կու աշխարհը», «Միջնադարն» ու «Մի Մարդ ու Մի Երկիր», իր «Ադամի Գիրքը», պատմվածքների ու վեպերի այլ ժողովածուներ:

Նա գերադասեց ապրել խորհրդանշաններով, քան բառերով: Կարապենցի վաստակի ամենաբնորոշ գնահատականը տվեց Վահե Օշականը. «Վերջին երեսուն տարիներուն Կարապենցը գրեթե միակը եղավ, որուն արձակը (վեպն ու մանրավեպը պատմվածքը) կրցավ սեփական գոյությունը արդարացնել Սփյուռքի մեջ, իր քանակով ու որակով: Ու տակավին իր գրելակերպը, ինքնատիպ եւ առույգ, որ իր անհատականութեան կնիքը կը դնէ ամեն տողի վրայ»:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պետերբուրգ. Ֆրանսիացի նկարիչ Բորիս Զաբորովի ցուցահանդեսը

ՍԱՆԿՏ-ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ-ԻՄԱ ՊՐԵՍ: Օգոստոսի 7-ին Մանեժում բացվեց Ֆրանսիայում հայտնի նկարիչ Բորիս Զաբորովի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը` առաջինը 1980-ին նրա` արտասահման մեկնելուց ի վեր: Դիտողներ նավուրց դագերոտիպեր հիշեցնող աշխատանքները դիտողին սուզում են փխրուն ու քախծոտ մի աշխարհ:

Իրանի եւ Իտալիայի միջեւ մշակութային կապերի ընդլայնում

Իրանի ռադիոյի տեղեկատվության համաձայն, օգոստոսի 7-ին Իրանի հեռուստառադիոգործակալության նախագահը հանդիպեց Իտալիայի մշակույթի նախարարի ժողովի նախագահին: Տեսակցության ընթացքում կողմերն ընդգծեցին երկու երկրների միջեւ մշակութային կապերի ընդլայնման եւ հեռուստառադիոհաղորդումների փոխանակման նշանակությունը: Իրանի գործակալության նախագահը հատուկ նշեց Իտալիայի հետ մշակույթի բնագավառում համագործակցելու, տեսաֆիլմերի, կրթալուսավորչական հաղորդաշարերի, ինչպես նաեւ լրատվության փոխանակումներ կատարելու Իրանի պատրաստակամությունը:

Ս. Գ.

Պուգաչովա-Կիրկորով զույգը նյարդայնացնում է վարորդներին

ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ-ԻՄԱ ՊՐԵՍ: «Վեչերնի Ստավրոպոլ» թերթի սոցիոլոգիական ծառայությունը փորձել է պարզել հարուստներ շախմբերի եւ «շտապ օգնության» մեքենաների վարորդների երաժշտական հակումները: Ինչպես պարզվել է, նրանց ճաշակները խիստ բազմաբնույթ են: Սակայն մեծամասնություն բոլոր վարորդներին բացասական հույզեր է պատճառում Ալլա Պուգաչովա-Ֆիլիպ Կիրկորով «քաղցր մեղր զույգը»:

Ողջախոհությունը կբացվի՞ Կոբզոնի առջեւ

Վերջերս Իոսիֆ Կոբզոնը կնոջ եւ դստեր հետ ուղեւորվել է Իսրայել` ընկերոջ կնոջ հոբելյանը շնորհավորելու: Իսրայելի «Եդիոտ ախրոնոտ» («Վերջին լուրեր») թերթում հայտնվել է մի հոդված, որտեղ երգչին անվանել են «ռուսական մաֆիայի արտաքին գործոց նախարար»: Չնայած Թել Ավիվում կայացած դատարանը, բայց հայտարարել է, թե թերթի դեմ դատական գործ չի բացի: «Իրական իմ վերջին հույսն է», ասել է նա, բայց մերժել այդ երկիր երգի պատրաստվում: Կոբզոնը լրագրողներին մանրամասն պատմել է այն ստորագրումների մասին, որոնք ստիպված է եղել տանել Մոսկվայի ամերիկյան դեսպանատանը: Նրա ասելով, դեսպանը կոպիտ ձեւով է խոսել եւ անվարժ ռուսերենով մերժել է վիզա տրամադրել: «Ազատություն» ռադիոկայանի հաղորդմամբ, Կոբզոնն ասել է, թե չնայած Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին եւ նրա պահակախմբի ղեկավար գեներալ Կորժակովին ուղղված բազմաթիվ դիմումներին, նրանց ոչ ոք չի ուզում ընդունել: «Չնայած Խորհրդային Միությունում եւ Ռուսաստանում ունեցած իմ վաստակին, չեմ ուզում, որ ինձ սրանցելու դեմ ևում հետեւից խոսեն, թե Կոբզոնը զբաղվում էր զինամթերքի վաճառքով եւ նարկոբիզնեսով», ասել է երգիչը:

ՎԱՆԱՁՈՐ

Դրամիերա տիկնիկային թատրոնում

Օգոստոսի 8-ին դարձյալ հանելի անակնկալ մատուցվեց Վանաձորի մանուկներին: Թումանյանի «Ագահ մարդը» բեմադրությունից հետո Վանաձորի տիկնիկային ոճեթ, թատրոնը այս անգամ հանդիսատեսի դատին հանձնեց «Բարեկենդանը»: Բեմադրությունն իրականացրել է Սամսոն Իսմայիլյանը: Պիեսի հեղինակը թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Սերգեյ Մելիքյանն է: Երաժշտական ձեւավորումը կատարել է Արայիկ Նազարյանը, նկարչականը Արմինե Մելիքյանը: Ներկայացումն այժի է բնկնում դերասանների կենդանի խաղի եւ տիկնիկների համադրությամբ: Լուսա ուրսմոս բարբանի եւ կոլորիտի նրբաճաշակ դրսեւորմամբ: Հանդիսատեսն այս անգամ եւս ջերմորեն ընդունեց տիկնիկային նոր աշխատանքը: Ինչպես տեղեկացանք Ս. Մելիքյանից, մինչեւ նոր թատերական տարվա սկիզբը կբեմականացվի նաեւ «Չար խոզ Փանոսը» ամբողջացնելով թատերական շարքը:

ԱՐՏԱՎԱԶԴ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

ՇԱԽՄԱՏ

Երկիշխան թագավորություն

Հայաստանի շախմատի տղամարդկանց բարձրագույն խմբի 55-րդ առաջնությունում առաջատարների խումբը, որի մեջ մտնում էին գրեթե մասնակիցների կեսը, մասնատվեց: Երրորդ տուրից հետո հաստատվեց երկիշխանություն: Գրոսմայստերներ Աշոտ Անաստասյանը, որը 7 անգամ հաղթել է Հայաստանի առաջնություններում, եւ Արտաշես Մինասյանը գլխավորեցին մրցաշարային աղյուսակը: Նրանք երեք հնարավորից վաստակել են 2.5-ական միավոր:

Երրորդ տուրը անհաջող եղավ սպիտակ ֆիգուրների համար: Երեք հանդիպումներում սպիտակներով խաղացող շախմատիստները անձնատուր եղան, իսկ երեք հանդիպում ավարտվեց ոչ-ոքի: Անաստասյանը հաղթեց Ասրյանին, Արտաշես Մինասյանը՝ Վիգեն Միրումյանին, գրոսմայստեր Արշակ Պետրոսյանը՝ Արսեն Եղիազարյանին: Ոչ-ոքի խաղացին միջազգային վարպետ Արա Մինասյանը (Գյումրի) եւ Նորայր Քալանթարյանը, միջազգային վարպետ Տիգրան Նալբանդյանն ու գրոսմայստեր Վլադիմիր Հակոբյանը, Մելիքսեթ Խաչիյանն ու գրոսմայստեր Սմբատ Լպուտյանը: Ի դեպ, Խաչիյան-Լպուտյան հանդիպումը երկարատեւ էր եւ մեծ հետաքրքրություն առաջացրեց: Ձիերի վերջնախաղում կողմերը ցուցադրեցին գերազանց խաղ: Եւ երբ հայտնի դարձավ, որ մեկ ավելի զինվորը հաղթանակ չի ապահովում սեւերին, Լպուտյանը համաձայնեց ոչ-ոքիի:

Առաջատար եռյակին հաջորդում է հետապնդողների խումբը: Վերջիններիս թվում են Վլադիմիր Հակոբյանը, Սմբատ Լպուտյանը, Տիգրան Նալբանդյանը եւ Նորայր Քալանթարյանը:

Սնար

ԹԵԹԵՎ ԱՏԼԵՏԻԿԱ

Ռեկորդների հեղեղ աշխարհի առաջնությունում

Գյոթեբորգում անցկացվող թեթեւ ատլետիկայի աշխարհի 5-րդ առաջնությունում նախօրեին գրանցվեց 3 համաշխարհային ռեկորդ, որից երկուսի հեղինակն է անգլիացի տաղանդավոր եռացատկորդ Ջոնաթան Էդվարդսը: Առաջին իսկ փորձում նա ցույց տվեց 8 մ 16 սմ արդյունք, որը գերազանցում է իրեն պատկանող աշխարհի ռեկորդը: Երկրորդ անգամ Ջոնաթանը ցատկեց ավելի հեռու 18 մ 29 սմ: «Էյեմս» ֆիրմայի համակարգիչների ռեյտինգում, որը հաշվի է առնում ռեկորդի եւ 10 լավագույն արդյունքների միջեւ եղած տարբերությունը, Էդվարդսը 258 միավորով դուրս եկավ 1-ին տեղ, 6 միավորով գերազանցելով նախկին առաջատարի ձողացատկորդ Սերգեյ Բուբկայի ցուցանիշը: Կանանց մեջ լավագույն ռեյտինգն ունի ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ Ֆլորենս Գրիֆիթս Ջոյները, որը 7 տարի առաջ 100 մ տարածությունն անցավ 10.49 վրկ-ում: Իսկ Գյոթեբորգում, կանանց 100 մ արգելավազքում 10.85 վրկ արդյունքով հաղթեց ԱՄՆ-ի մեկ այլ ներկայացուցիչ Գվեն Թորենսը, երկրորդը Մերլին Օտին էր (Ճամայկա), երրորդը Եվրոպայի չեմպիոն եւ ռեկորդակիր Իրինա Պրիվալովան (Ռուսաստան):

Մյուս ռեկորդի հեղինակն է ուկրաինացի Ինեսա Կրավեցը, որը 10 կմ քայլքում ցույց տվեց 42 րոպե 13 վրկ արդյունք: Տասնամարտում հաղթող ճանաչվեց Դեն Օ'Բրայանը (ԱՄՆ) 8695 միավոր:

Բ. Ս.

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Հայ մրցավարը կներկայացնի Եվրոպան

Միջազգային ֆեդերացիայի որոշմամբ Բռնցքամարտի աշխարհի առաջնության եզրափակիչում հանդիպած զույգերի համար բռնցքամարտի երկու տարին մեկ անցկացվում է ռեվանշ մրցամարտ: Անցյալում տեղի ունեցած բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիայի նիստը որոշեց հոկտեմբերի 26-28-ը Ամերիկայի Նոր Օռլեան քաղաքում անցկացվելիք այդ մրցումների մրցավարների կազմը: Յուրաքանչյուր մայրցամաքից ընտրվել է մեկ մրցավար: Եվրոպան ներկայացնելու է մեր հայրենակից, միջազգային կարգի մրցավար, վաստակավոր մարզիչ, բռնցքամարտի Հայաստանի Հանրապետության ֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ, օլիմպիական հերթափոխի հանրապետական դպրոցի գլխավոր տնօրեն Դերենիկ Գաբրիելյանը: Պարզ է, որ նման պատվի արժանանում են այն մրցավարները, որոնք միջազգային ամենատարբեր կարգի մրցումներում դրսեւորում են որպես բարձրակարգ մրցավարներ:

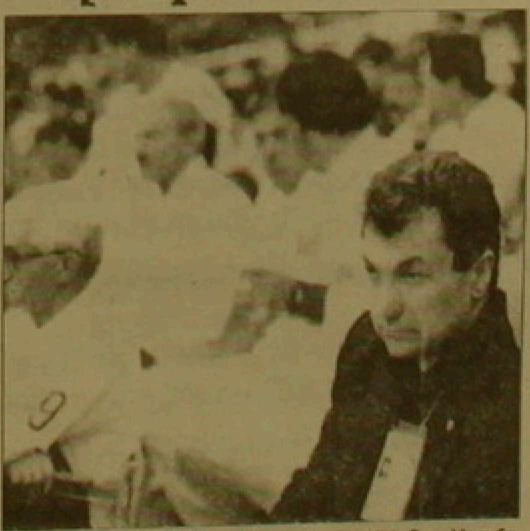

Միջազգային կարգի մրցավար Դերենիկ Գաբրիելյանը

ԴԵՐԵՆԻԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Մեկ արծաթ Բուդապեշտում

Հունգարիայի մայրաքաղաքում տեղի ունեցած հունահռոմեական ըմբշամարտի «կադետների» (մինչեւ 16 տարեկան պատանիներ) աշխարհի առաջնությունում Հայաստանը ներկայացնում էին 6 գյումրեցի ըմբիշներ: 47 կգ քաշային կարգում Սուրեն Սաատրյանը դուրս եկավ եզրափակիչ, սակայն վճռական մենամարտում պարտվելով, գրավեց երկրորդ տեղը: Նրա թիմակիցներին չհաջողվեց մեդալ նվաճել: Տարբեր քաշային կարգերում մեր մարզիկները տեղ գրավեցին ուժեղագույն տասնյակում: Թիմային հաշվարկով Հայաստանի հավաքականը զբաղեցրեց 10-րդ տեղը: Առաջնությանը մասնակցում էին 45 երկրների պատանիներ: Արժե նշել, որ մեր ըմբիշների մասնակցությունը մրցաշարին հնարավոր դարձավ միայն հովանավորների օգնությամբ:

Արմենպրես

Նույն դիրքերում

Պրոֆեսիոնալ թենիսիստների ասոցիացիան (ATP) յուրաքանչյուր ամիս հրապարակում է աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստների դասակարգումը: Հեր թական ցուցակում առաջատարների թվում ոչ մի փոփոխություն չկա: Տղամարդկանց շերթը գլխավորում է Անդրե Աղասին: Երկրորդ տեղում է նրա հայրենակից Փիթ Սամփրասը: Երրորդ դիրքը զբաղեցնում է ավստրիացի Թոմաս Մուստերը: Վերջինս ընթացիկ մրցաշրջանում վաստակած հոնորարների գումարով առաջին տեղում է: Կանանց ցուցակը գլխավորում է Շտեֆի Գրաֆը: Երկրորդ եւ երրորդ տեղերում են իսպանացի թենիսուհիները՝ Արանտա Սանչես Վիկարիոն եւ Կոնչիտա Մարտինեսը: Վերջինս հաղթող ճանաչվեց օրերս Սան Դիեգոյում տեղի ունեցած մրցաշարում:

Առաջին մրցանակը Դրեեւին

Շվեյցարիայի Բիլ քաղաքում ավարտվեց շախմատի միջազգային ավանդական մրցաշարը, որտեղ առաջին տեղ գրավեց Ռուսաստանի ներկայացուցիչ, միջազգային գրոսմայստեր Դրեեւը: Նա 13 հնարավորից վաստակեց 9 միավոր: Դրեեւը մրցաշարն անցկացրեց առանց պարտության: Երկրորդ մրցանակակիր դարձավ Ալեքսեյ Շիրովը, որը վաստակեց 8 միավոր եւ միակ պարտությունը կրեց Դրեեւից:

Թայսոնին մահ է սպառնում

Ծանր քաշի բռնցքամարտի աշխարհի նախկին չեմպիոն Մայք Թայսոնն ուզում է ամուսնանալ Մոնիկա Տուրների հետ: Երբ Թայսոնն ազատվել էր բանտից, բժշկուհու մասնագիտություն ընտրած այս աղջիկը եկել էր դիմավորելու նրան: Բայց հարցն այն է, որ Մոնիկան բռնաբարության մեղադրանքով 51-ամյա մաֆիոզ Էդեն Բիրդի նշանածն է: Ներկայումս ազատազրկման մեջ գտնվող Բիրդը բանտից հրահանգեց. «Եթե Մայքը դիպչի Մոնիկային, նա կմեռնի»:

Եռագը թեւավորում է

Բրազիլիան, չնայած, մարզադաշտերում արձանագրված առանձին սպանությունների, շարունակում է մնալ ֆուտբոլի խոշորագույն դարբնոց, ուր միլիոնավոր փոքրիկներ ամեն օր գնդակը ոտքերին երազում են օրերից մի օր կրել առասպելական Սելեքաոյի (Բրազիլիայի հավաքականի) համազգեստը: Երազը մարդուն թեւավորում է:

Եւ ծնվեց բադմինտոնը

Ինչպե՞ս ծնվեց բադմինտոն խաղը: Նրա ծննդյան թիվն է 1873 թ: Անգլիական բարձրաստիճան սպաներ հավաքվել էին Բոֆորտ անունով դարոնի մոտ՝ մի մեծ խնջույքի: Երբ հասավ շամպայն խմելու պահը մի խումբ անգլիացիներ սկսեցին խոսել Պունա կոչված հնդկական խաղի մասին, ուր օգտագործվում էին ռակետներ, իսկ գնդակը պատրաստված էր թռչունների փետուրներից: Նրանց մեջ ցանկություն առաջացավ փորձել այդ խաղը: Սպաները իրենց խմած շամպայնի շշի խցանի վրա տեղադրելով թռչունի փետուրներ՝ սկսեցին խաղալ: Այդպես ծնվեց ժամանակակից բադմինտոն խաղը:

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Հոգսեր ու խնդիրներ

Ծանրամարտի Հայաստանի ազգային հավաքականի մարզիչների կոնֆերանսը 35-ամյա Համլետ Դիլբարյանին ընտրեց իր նոր նախագահ: Նա պատանեկան տարիներից տարված է դյուցազունների մարզաձեւով եւ ունի ծանրամարտի միջազգային կարգի մրցավարի կոչում: Դիլբարյանը զբաղվել է նաեւ գիտական աշխատանքով, սակայն Սպիտակի երկրաշարժը դղրդումներ մտցրեց նրա կյանքում:

«Մեր առաջնահերթ խնդիրն է ստեղծել ֆինանսավորման սեփական միջոցներ, Սնարի թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ ասաց Համլետ Դիլբարյանը, դրանում մեզ Հայաստանի պետական կառավարության օգնությունն է պետք: Անհրաժեշտ է ստեղծել նաեւ դպրոց-ազգային սեփական լաբորատորիա, որը հնարավորություն կտա խուսափել հետեւել մարզիկների առողջական վիճակին, որոնք մեր երկիրը ներկայացնում են միջազգային մրցումներում: Մենք խստորեն պատժելու ենք ինչպես մարզիկներին, որոնք օգտագործում են արգելվող խթանիչներ, այնպես էլ մարզիչներին եւ տեղերի ծանրամարտի ֆեդերացիաներին, որոնք պայքար չեն տանի մարզական առողջության այդ չարիքի դեմ: Հուսով ենք, որ ծանրամարտը կգտնի հովանավորներ-հովանավորների, ովքեր պատրաստ են օգնել Հայաստանում սիրված մարզաձեւին: Մենք հույս ունենք, որ մոտ ապագայում մեզ կհաջողվի լուծել հայ մարզիկների խոշոր մրցաշարերին նախապատրաստվելու եւ մասնակցելու խնդիրները, ինչպես նաեւ ապահովելու մեր ծանրորդների արժանապատիվ մասնակցությունն Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին: Մեծ ուշադրություն է դարձվելու ծանրամարտի մասսայականացմանը, ուսումնամարզական պրոցեսի բարելավմանը: Մենք մտահոգված ենք ոչ միայն հին բազաների նորոգմամբ, այլեւ նորերի կառուցմամբ: Միայն այդպիսի մոտեցմամբ կարելի է հասնել մեծ նվաճումների, ինչպիսին ժամանակին ձեռք են բերել մեր փառապանծ ծանրորդները Մոսկվայի, Սեուլի, Բարսելոնի օլիմպիական մրցահարթակներում եւ աշխարհի ու Եվրոպայի առաջնություններում»:

Կոնֆերանսում կրկին Հայաստանի ծանրամարտի ֆեդերացիայի գլխավոր մարզիչ ընտրվեց Հայաստանի վաստակավոր մարզիչ, միջազգային մրցավար Հենրիկ Գրիգորյանը:

Սնար

Բյորն Բորգը գո՞ղ

Աշխարհի նախկին թիվ 1 թենիսիստ եւ թենիսի պատմության մեջ հավանաբար ամենամեծ չեմպիոն շվեդացի Բյորն Բորգը ֆինանսական մեծ ճգնաժամի մեջ է տրիկոտաժի, հագուստեղենի, նորաձեւությունների իր ընկերության կրած մեծ վնասների պատճառով: 37-ամյա Բորգը ստիպված փորձեց վերադառնալ պրոֆեսիոնալ թենիս: Բայց դա նրան հաջողություն չբերեց: Բորգը հայտնվեց նաեւ «կեղծ խաղերի» մեջ, որոնց նպատակն էր փող շահել իբր ուսկրախտով տառապող փոքրիկներին «օգնելու» համար: Բայց հարցն այն է, որ Բորգն անձամբ դրամի կարիք ունի իր անձնական հաշիվները կարգավորելու համար: Եւ ինչպե՞ս նա կարող է օգնել ուրիշներին: Շվեդական ոստիկանությունը որոշ տեղեկություններ հերքելու կամ հաստատելու համար հրավիրեց Բորգին՝ կապված Մաքս Վիլանդերի հետ անցկացրած հանդիպումներից ստացված գումարների յուրացման հետ: Ըստ լավատեղյակ աղբյուրների եւ շվեդական մամուլի, Բորգ-Վիլանդեր երեք հանդիպումների ընդհանուր եկամուտը կազմել էր շուրջ 2 մլն շվեդական կրոն (250 հազար դոլար): Բորգն ու Վիլանդերը համաձայնության էին եկել, որ միայն 125 հազար կրոնը (15625 դոլար) նվիրվի վերը նշված մանկական հիվանդություններով զբաղվող միությանը: Իսկ մնացա՞ծը... Առածն ասում է, որ եթե ուզում ես բարեգործություն անել, սկսիր քեզնից: Բորգը պետք է իմանար նաեւ մեկ ուրիշ առած, որն ասում է՝ եթե ուրիշի դրամը ուտես, չես մարսի:

ԲՈՒԼՆԵՍ (?)

Գեղասահքն էլ գովազդների ասպարեզ է

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Ո՞ւր են հասնելու գովազդային ընկերությունները: Մինչեւ վերջին ժամանակներս գեղասահորդների համազգեստների վրա գովազդներ

չէին գետեղվում: Նորարար հանդիսացավ Դուշեննեյ կանանցական զույգը, որը պաշտոնական բազմաթիվ մրցումներում կրում է ֆրանսիական Բոդիկ շինարարական ընկերության անունը եւ տարբերանշանը: Իրենց հագուստների վրա գովազդներ է կրում նաեւ չեխական Մրազովա-Սիմեչեկ երկյակը, որը գովազդում է Kim սիդի սիգարետները: Դորտմունդում տեղի ունեցած Եվրոպայի վերջին առաջնության ժամանակ այս նորամուծությունը կրկնեց ֆիննական Ռախկամո-Կոկկո զույգը, որը դարձավ ոսկե մեդալակիր: Պետրի Կոկկոյի մարզաշապիկի վրա գրված էր ճապոնական Nokia ընկերության անունը: «Արգելված չէ», հայտարարում է գեղասահքի միջազգային ֆեդերացիայի (ISU) գլխավոր քարտուղար Բեատե Հասլերը: Այս ոչ պրոֆեսիոնալ մարզաձեւի կանոնադրության 102 հոդվածը արդեն չորս տարի է, որ թույլատրում է մրցումների ժամանակ գովազդային գետեղումներ մարզական համազգեստների վրա: Բոստոնում տեղի ունեցած գեղասահքի միջազգային ֆեդերացիայի խորհրդակցությունը ավելի հեռուն գնաց արտոնելով գովազդները կրել երկու զգեստների վրա, բայց պայմանով, որ դրանց չափը չանցնի 15x30 սմ-ից: Գեղասահքում գովազդների արշավը նոր է սկսվել: Զարմանալի ոչինչ չկա, քանի որ գեղասահքով զբաղվողներն էլ իրավունք ունեն գումար շահել եւ մարզաձեւը զարգացնել, մարզաձեւ, որտեղ մարզական կյանքը շատ կարճատեւ է:

16 ՕԳՈՍՏՈՍԻ Ժ. 20.00

UEFA EURO 96 England

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒՏԲՈԼԻ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱՆ
ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է
ՀԱՅԱՍՏԱՆ ARMENIA — ԴԱՆԻԱ DENMARK
ՖՈՒՏԲՈԼԻ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԽԱՂԻՆ
ՏՈՄՍԵՐԻ ՊԱՏՎԵՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵՔ 56-11-44

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
օրվա հետքերով

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Ռուսաստանն ու Արեւմուտքը նոր փորձության առաջ

Հարավսլավական տանկերը ուղղվում են խորվաթական սահման

Սկիզբը էջ 1

Միջազգային տարբեր կազմակերպությունների ու աշխատողների կողմից «վճռական քայլերից եւ խոր մտահոգություններից» բացի ոչ մի վճռական միջոցներ չձեռնարկեցին տարածաշրջանում ռազմական հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով լուծելու համար։ Առավել եւս զարմանալի է ստեղծված արյունալից իրավիճակում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Գալիի ընդունած որոշումը, որի համաձայն Բոսնիայում տեղակայված ՆԱՏՕ-ի զորքերի հրամանատարին իրավունք տվեց անհրաժեշտության դեպքում, առանց ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի հետ համաձայնեցնելու, ռազմական ուժ գործադրել սերբերի դեմ։ Անհասկանալի է նաեւ ԱՄՆ-ի կողմից բոսնիական մահմեդականներին զենքի մատակարարման փաստը, որը արժանի գնահատականի չարժանացավ ոչ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի եւ ոչ էլ ԱՄՆ-ի Սենատի կողմից, չնայած այն կոպիտ կերպով խախտում էր 1991 թվականին ՄԱԿ-ի կողմից ընդունված բոսնիական մահմեդականներին զենքի մատակարարման արգելքի մասին որոշումը։ Էլ ավելի զարմանալի է հակամարտության տարածաշրջանում տեղակայված ՆԱՏՕ-ի զինուժի անճարակությունը խորվաթների կողմից սանձազերծված ռազմավարական գործողությունների դեմն առնելու հարցում, երբ նրա հրամանատարությունը արդեն իսկ հնարավորություն էր ընձեռված կասեցնելու խորվաթների ագրեսիան։ Ավելին, Պենտագոնը հայտարարեց, որ խորվաթական գործողությունները թեեւ դատապարտելի են, սակայն դրանք բալկանյան նոր հեռանկարներ են ստեղծում շրջանում... Եւ, ինչպես վկայում են տվյալ հարցում քաջատեղյակ արեւմտյան դիվանագետները, Կրայինական Սերբիայի զավթումը խորվաթների կողմից հնարավոր եղավ ԱՄՆ-ի եւ Գերմանիայի լուռ համաձայնության շնորհիվ։ Արդեն պարզ է դառնում, որ տարածաշրջանում ԱՄՆ-ը իր դաշնակիցների հետ նպատակ է հետապնդում բարձրացնել մահմեդական աշխարհում իր խաթարված հեղինակության վարկը, դրանով իսկ թուլացնելով տարածաշրջանում Ռուսաստանի ռազմաքաղաքական դիրքերը։

Բոսնիական հարցում ռուսական կողմն ամեն ջանք գործադրեց դիվանագիտական ճանապարհով հակամարտությունը խաղաղ լուծելու համար։ Սակայն այս հարցում նրա մի շարք առաջարկներ անտեսվեցին արեւմտյան տերությունների եւ հակամարտության մասնակից մահմեդականների ու խորվաթների կողմից, ինչն արդեն իսկ կասկածի տակ է դնում նրա հեղինակությունը որպես հզոր տերության։ Ռուսական իշխանություններն իրենց հերթին հաջ գիտակցում են դրա լրջությունը, որը, բացի վերոհիշյալից, հղի է նաեւ տարածաշրջանում ռազմական դաշնակցի կորստյան վտանգով. ուստի զարմանալի չէր Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Բորիս Ելցինի կողմից օգոստոսի 6-ին ոչ դիվանագիտական ձեւով արված հրավերը սերբական եւ խորվաթական կողմերին բանակցությունների համար ժամանել Մոսկվա։

Երբ Արեւմուտքի կողմից անտեսվեն Ռուսաստանի շահերը Բալկաններում, ապա չի բացառվում, որ վերջինս Բելգրադի միջոցով, որի դիրքորոշումը Կրայինական Սերբիայում ստեղծված կացության շուրջը դեռեւս պարզ չէ, եւ որի բանակը Արեւելյան Եվրոպայում երկրորդն է իր մարտունակությամբ, կփորձի ընդունել իր ռազմաքաղաքական շահերին համապատասխանող տարբերակ։

Այնպես որ, Բալկաններում ստեղծված պայթյունավտանգ իրադրությունը եւս մեկ անգամ փորձության է ենթարկում Ռուսաստան-Արեւմուտք հարաբերությունները, եւ վերջիններիս կողմից ընդունված կոնկրետ որոշումից է կախված տարածաշրջանում խաղաղության հաստատելու հարցը։

ՇՐՋԱՆ

Էգեյան ծովի հարցում ԱՄՆ-ն աջակից է Թուրքիային

«Հյուրիյեթ» տեղեկացնում է, որ Սահմանադրության մեջ փոփոխություններ մտցնելու գործում ձեռք բերված հաջողությունների կապակցությամբ վարչապետ Թանսու Չիլլերը ստացել է ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի շնորհավորական նամակը։ Այդ առնչությամբ ԱՄՆ-ի արտգործնախարարության կողմից հրատարակված հայտարարության մեջ նշվում է, որ ԱՄՆ-ը պաշտպանում է Սահմանադրության փոփոխությունների ծրագրի ու 12 մղոնի հարցով Թուրքիայի կողմից Եվրամիության իրավական համաձայնագրին ներկայացված զեկուցագիրը։ Թուրքիայի արտգործնախարարության բանբեր Օմեր Աքբելը հայտնեց, որ նամակում անդրադառնալով Էգեյան ծովի տարածքային ջրերի եւ օդային իրավասությունների վերաբերյալ զեկուցագրին, Քլինթոնը նշում է Էգեյան ծովին առնչվող բոլոր խնդիրները երկխոսության եւ երկկողմ բանակցությունների միջոցով լուծելու անհրաժեշտության քաղաքական տեսակետի կարեւորությունը։

Գ. Չ.

«Վանը ձեռքից գնում է», գրում է թուրքական թերթը

Թուրքական «Ենի Յուզըլ» թերթը գրել է, որ բավականին ժամանակ է, ինչ Վանա լճի ջրերը սկսել են անընդհատ բարձրանալ եւ նույնանուն քաղաքի որոշ մասերը թողնել ջրի տակ։ Մասնագետների կարծիքով, ողողումը տեխնիկական միջոցներով այլեւս հնարավոր չէ կանխել։ Նրանք պնդում են, որ Վանը աղետի գոտի հայտարարվի, իսկ բնակիչները դատարկեն տները։ Թուրքիայի շրջակա միջավայրի պաշտպանության նախարարությունը Վանում հետազոտություններ կատարեց եւ հրապարակեց մի տեղեկագիր, որտեղ նշված է, որ լճի ջրերը 1987-1995 թթ. բարձրացել են 2,5 մետրով։ Ըստ նախարարության տեղեկագրի, 1986 թ.-ի օգոստոսյան երկրաշարժից հետո լճի ընդերքում տեղաշարժեր են եղել, որի հետեւանքով փակվել են ջրերի արտահոսքի ճանապարհները։ Բացի այդ, Նեմրութ հրաբխային լեռան ժայթքումներն էլ բաժանել են լիճը։ Տեղեկագրում նշված է նաեւ, որ լճի ջրերի բարձրացումը բացասաբար է ազդել լճի կենդանական աշխարհի վրա։ Լճի շուրջը մոտավորապես 50 հազ. կմ տարածություն ծածկվել է ջրով։ Օրակարգում է Վանի համար նոր օդանավակայան կառուցելու հարցը, քանի որ ներկայիս օդանավակայանը մեծ մասամբ ջրասույզ է եղել։ Օդանավակայանի կառուցումից բացի կառավարությունը ծրագրում է ժամ առաջ բարձրացնել Իրան-Թուրքիա երկաթուղու կայարանը։ Թերթը նշում է, որ աղետի գոտուն օժանդակելու համար պետք է հատկացվի 9.280 միլիարդ լիրա։

ԵՏ

«Կլոր սեղանի» հերթական նիստը Թբիլիսիում

8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Օգոստոսի ամսվա վերջին տասնօրյակում Թբիլիսիում տեղի կունենա «Կլոր սեղանի» հերթական նիստը, որին կմասնակցեն Վրաստանի, Ադրբեջանի, Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հելսինկյան քաղաքացիական համաժողովի ազգային կոմիտեների համակարգողները, հայտնում են ադրբեջանական աղբյուրները։ Թբիլիսիում բացվելու է ՀՔՀ-ի Անդրկովկասյան գրասենյակը։ Այդ աղբյուրների հաղորդման համաձայն, «Կլոր սեղանի» մասնակիցները կքննեն տարածաշրջանում խաղաղության համատեղ ծրագրի մշակման հնարավորությունները, հակամարտող կողմերի միջեւ փոխադարձ վստահության մթնոլորտի ստեղծման խնդիրը։ Նախատեսված է ստեղծել պատանդների եւ գերիների հարցերով համատեղ աշխատանքային խումբ։

Լիստեւի եւ Խոլոդովի սպանությունների հետքը տանում է արտասահման

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ։ «Լրագրողներ Վլադիսլավ Լիստեւի եւ Դմիտրի Խոլոդովի սպանության գործերի հետաքննությունը վերջին ամիսներին շատ է առաջ ընթացել», երկուշաբթի օրը ճեպաժողովում հայտարարեց Ռուսաստանի գլխավոր դատախազի տեղակալ Օլեգ Գայդանովը։ «Ներկայումս թե Ռուսաստանում եւ թե արտասահմանում, ասաց նա, գործում են մի քանի քննչական օպերատիվ խմբեր, եւ դրանց գործունեության արդյունքների հիման վրա մոտակա ժամանակներս կընդունվեն կոնկրետ որոշումներ»։ Գայդանովի խոսքերով, օրերս գլխավոր դատախազության քննչական վարչության աշխատակիցները այդ հարցը քննարկել են ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի հատուկ ծառայությունների ներկայացուցիչների հետ, «որոնցից ստացվել է անհրաժեշտ տեղեկատվություն»։ Վկայակոչելով քննչական գաղտնիքը, Գայդանովը հրաժարվեց մանրամասն տեղեկություններ տալ, ավելացնելով, որ «հանցանքի դեպքում կասկածելիները կարող են ողջ չմնալ»։

Կրասնոյարսկում ձերբակալվել է ամերիկացի զինծառայող

Անվտանգության համադաշնային ծառայության Կրասնոյարսկի երկրամասի վարչության աշխատակիցները ձերբակալել են ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարարության զինվորական ակադեմիաներից մեկի մի զինծառայողի։ Ինչպես օգոստոսի 8-ին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնել են վարչության մամլո ծառայությունում, դա տեղի է ունեցել Կրասնոյարսկ-26-ի լեռնաքիմիական կոմբինատի՝ Ռուսաստանի ատոմային խոշոր կենտրոններից մեկի շրջանում ԱՄՆ-ի քաղաքացու կողմից հատուկ երկրաբանական սարքի կիրառմամբ չարտոնված աշխատանքներ կատարելու ժամանակ։ Տարվում է միջադեպի հետաքննություն։

Արմենպրես

Ռուսները վստահում են Լեբեդին

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ-ԻՆՖՈՊՐԵՍ։ Ալեքսանդր Լեբեդին այս կամ այն չափով չի վստահում «Հանրային կարծիք» հիմնադրամի կողմից հարցման ենթարկված ռուսաստանցիների 26 տոկոսը, հավասարապես վստահում կամ չի վստահում 14 տոկոսը, հավատում է 34 տոկոսը։ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի համար այդ ցուցանիշները կազմում են համապատասխանաբար 46, 18 եւ 21 տոկոս, Գրիգորի Յավլինսկու համար՝ 38, 16 եւ 22 տոկոս։ Մոսկվացիները եւ պետերբուրգցիները ավելի շատ են վստահում վարչապետին (28 տոկոս), գյուղաբնակները՝ Յավլինսկուն (29 տոկոս)։ 14-րդ բանակի նախկին հրամանատար, իսկ այժմ ռուսական համայնքների կոնգրեսի ղեկավար Ալեքսանդր Լեբեդի դիրքերը հավասարապես ամուր են ինչպես մայրաքաղաքներում, այնպես էլ գավառներում։

Արաֆաթը փակեց իսլամական ընդդիմության երկու թերթեր

Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, Պաղեստինի ազգային վարչակազմի ղեկավար Յասեր Արաֆաթի հրամանագրով Գազայի հատվածում փակվել են իսլամական ընդդիմության երկու թերթեր։ Դրանցից մեկը՝ «Ալ վաթանը», ԽԱՄԱՍ իսլամական դիմադրության շարժման օրգանն է։ Երկրորդը՝ «Ալ ջիհադ ալ իսլամի» ծայրահեղական կազմակերպությանը պատկանող «Ալ իստիկլյալ» թերթն է։ Ինչպես հայտարարել է Պաղեստինի ազգային վարչակազմի գլխավոր դատախազ Խալեդ ալ Կիդրան, այս քայլը պայմանավորված է «երկու շաբաթաթերթերի կողմից մամուլի մասին օրենքի խախտումներով»։ Դիտորդներն այս առնչությամբ նշում են, որ «Ալ վաթանը» եւ «Ալ իստիկլյալը» մշտապես քննադատությամբ են հանդես եկել Արաֆաթի հասցեին։ Թերթերի լույս ընծայման արգելքը կգործի մինչեւ հատուկ ծանուցումը։

Արմենպրես

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
ՀՈՂԱՄԱՍ-ԱՅԳԻ
500 մ տարածությամբ,
Չորաղբյուրի 2-րդ զանգվածում։ Զանգահարել
58-18-41
հեռախոսահամարով։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
«Անի» հյուրանոցի առաջին հարկի նախասրահի կրպակում վաճառվում են կոմպակտ դիսկեր (CD)։
Հեռ. 594378

ՍՓՅՈՒՌ
տեղեկատու
■ անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով,
■ պարբերաբար վերահրատարակվող *«Հայաստանի ձեռնարկությունների եւ կազմակերպությունների տեղեկագիրք»*.
ՈՎ ՓՆՏՐՈՒՄ Է, ՆԱ ԿԳՏՆԻ ՄԵՐ ՕԳՆՈՒԹՅԱՄԲ
■ եթե ցանկանում եք, որ ձեր ձեռնարկության մասին տեղեկությունները անվճար հաղորդվեն *հեռախոսով*, տպագրվեն *տեղեկագրում*, եւ տարածվեն *համակարգչային միջոցներով*, դիմեք «Սփյուռ» տեղեկատու։
Փավստոս Բուզանդի 1/3,
☎ 58 91 67, 58 13 61

@rminco
Global telecommunications
ARMINCO
Համակարգչային ցանցը
Ձեզ հնարավորություն է տալիս ինֆորմացիա փոխանակել 20 միլիոնից ավելի՝
INTERNET, BITNET, Compuserve, MCI-mail, AMERICA-ONLINE, SPRINT, AT&T
եւ շատ այլ ցանցերի օգտվողների հետ։
ARMINCO - ն
ապահովում է հուսալի կապ
RELCOM, IASNET, SOVAM-TELEPORT ROSPAC
եւ նախկին ԽՍՀՄ մնացած բոլոր ցանցերի հետ։
Ձեր էլեկտրոնային նամակը, ֆաքսը, տելեքսը, հեռատիպը
կհասցվի մեր մոլորակի ցանկացած կետ մի քանի րոպեում՝ առանց աղավաղումների։
Հայաստանում INTERNET-ի պաշտոնական ծառայություն
SOVAM-TELEPORT-ի էքսկլյուզիվ ներկայացուցիչ
IASNET-ROSPAC ցանցի օպերատոր կենտրոն Հայաստանում
UNESCO-ի RINEE ցանցի օպերատոր կենտրոն Հայաստանում
Մեր հասցեն՝
Իսահակյան փ. 28, 3 հարկ, հեռ.՝ 52 63 26,
ֆաքս՝ 28 50 82, e-mail: support@arminco.com

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2։ Գրանցման թիվ 65։ Դասիչ 69149։ Պատվեր 1914։ Տպաքանակը՝ 7000։ Ստորագրված է տպագրության 8. 08. 1995։ Գինը՝ 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@